This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.

+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.

+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.

+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

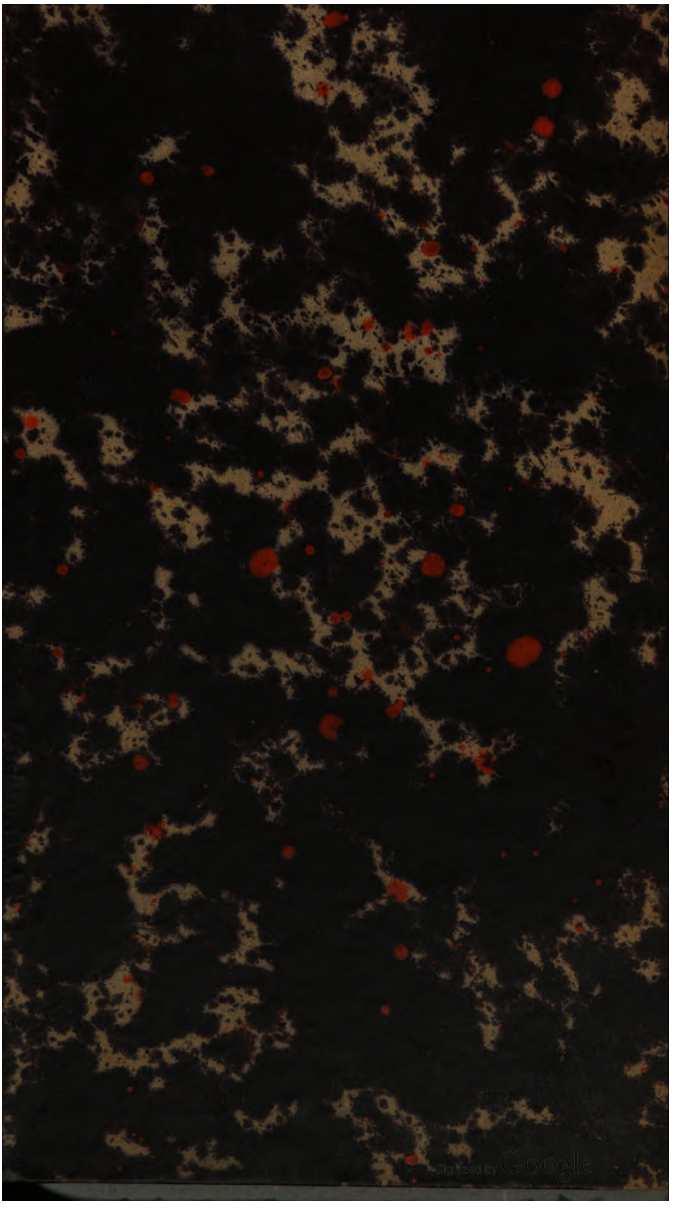
Digitized by Google

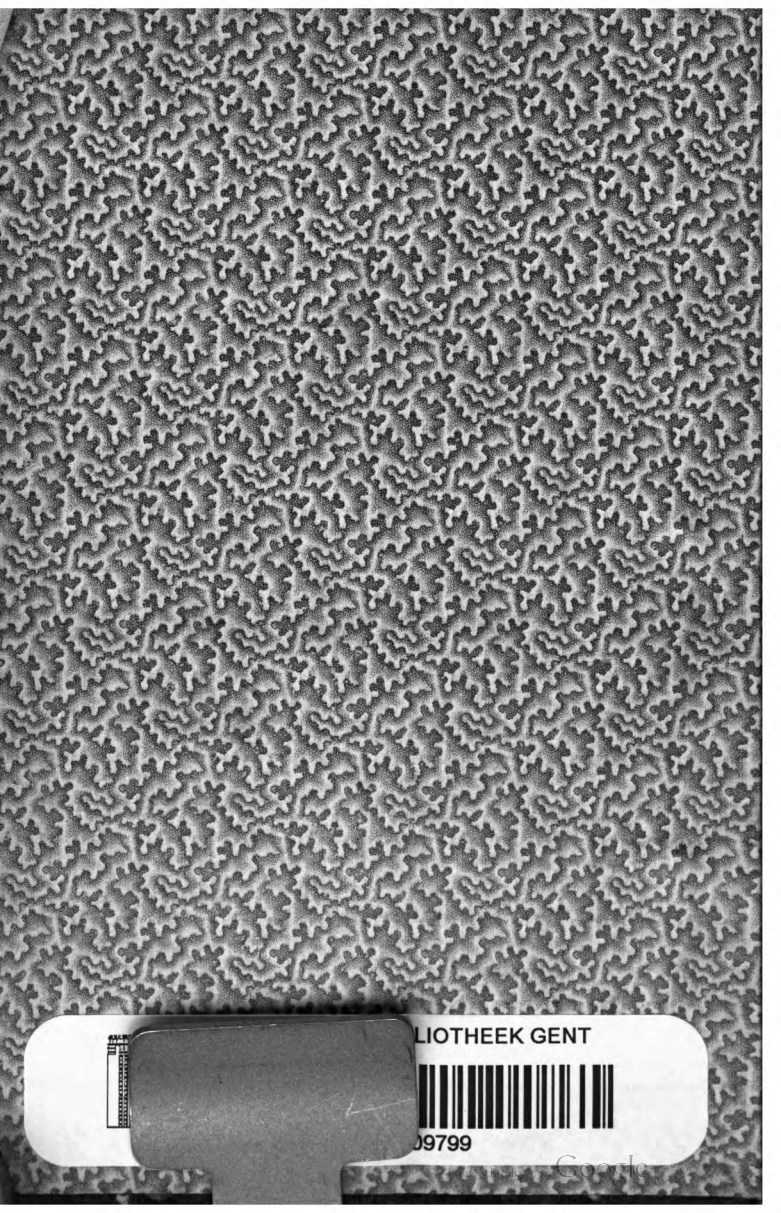
LIOTHEEK GENT
09799

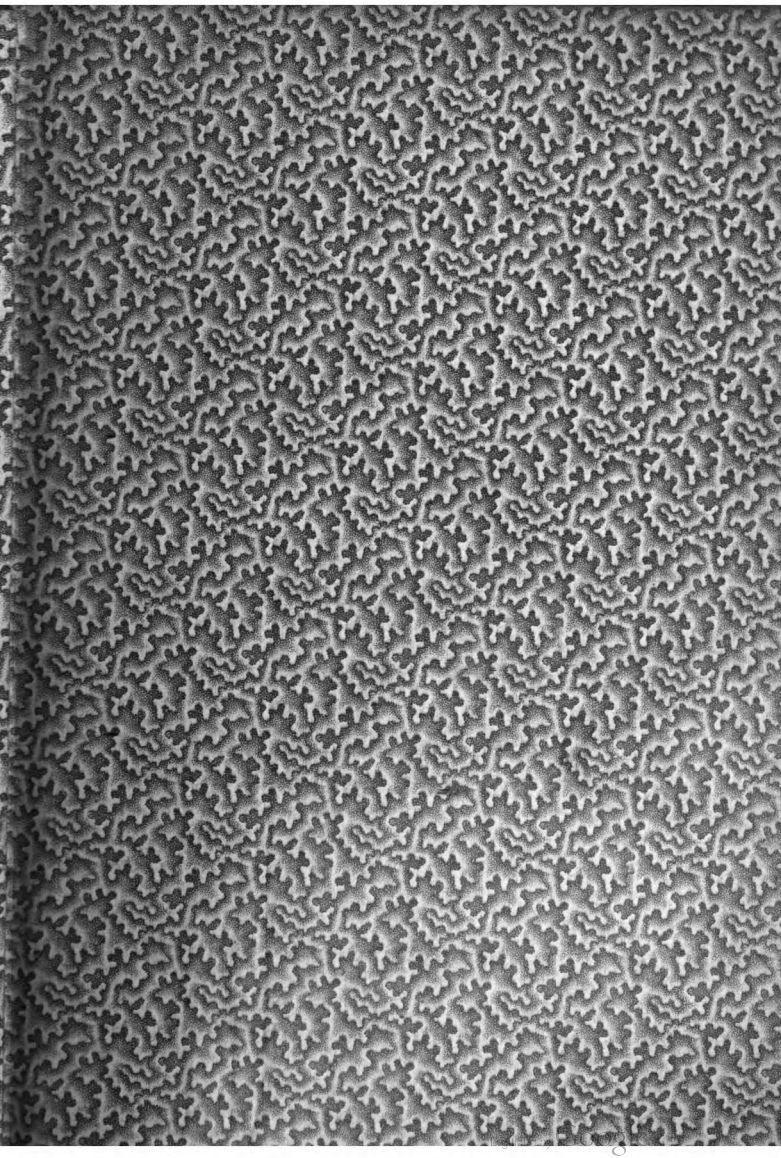

B.-L. 4939.

Digitized by Google

DE
WELDAADIGE KNORREPOT;
TOONEELSPEL.

Digitized by Google

Digitized by Google

DE
WELDAADIGE
KNORREPOT;
TOONEELSPEL.

GEVOLGD NAAR HET FRANSCHE

VAN DEN HEERE

GOLDONI,

DOOR

W. V. OLLEFEN, CASPERSZ.

TE *AMSTELDAM*, by
JAN HELDERS, in de Nes. 1782.
Met Privilegie.

Digitized by Google

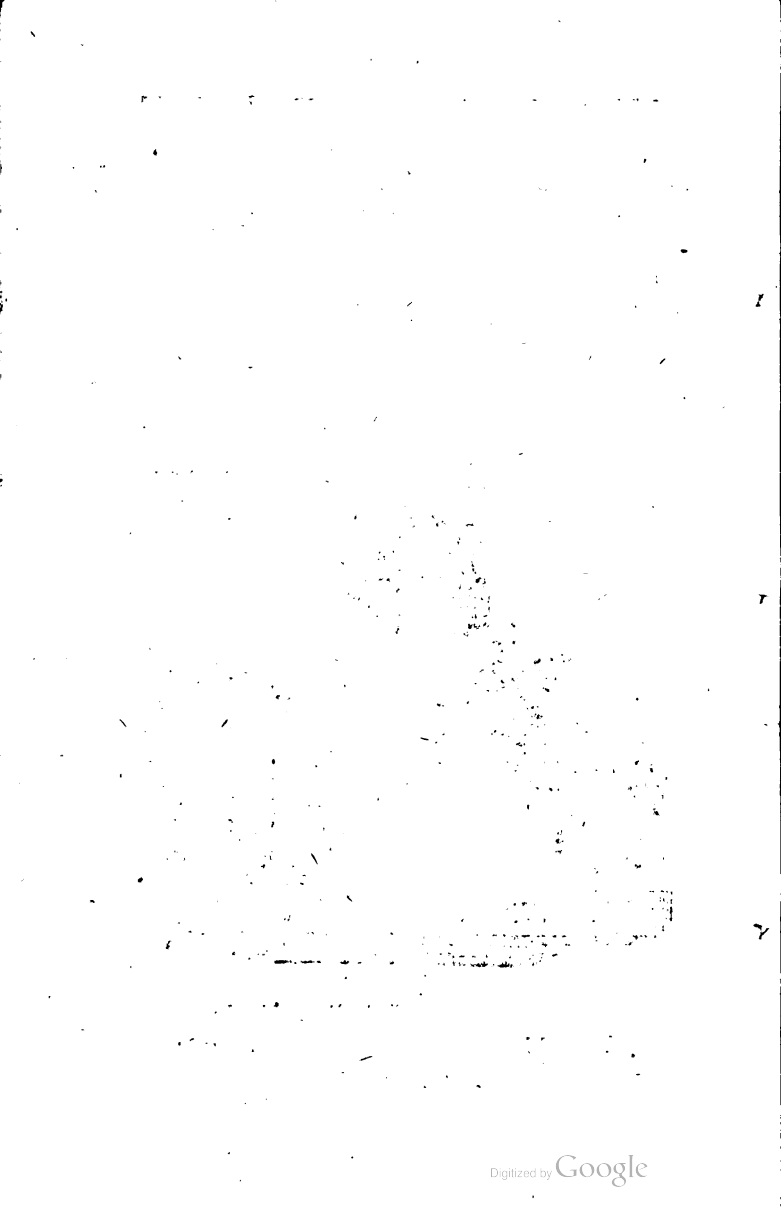
Digitized by Google

De Gecommitteerden tot de zaaken van den Schouwburg, hebben, volgends Octroy door de Heeren Staaten van Holland en Westvriesland, den 5den November, 1772. aan hun verleend, het recht van deze Privilegie, alleen voor den tegenwoordigen Druk van DE WELDAADIGE KNORREPOT, *Tooneelspel*, vergund aan JAN HELDERS.

Amsteldam, den 23. July, 1782.

Geene Exemplaaren zullen voor echt erkend worden, dan die door één' der gemelde Gecommitteerden ondertekend zyn. A van Rynevelt

Digitized by Google

PERSONAADJEN.

GERONTES.

DELANCOUR, *Neef van* Gerontes.

Mevrouw DELANCOUR.

ANGELICA, *Zuster van* Delancour.

DORVAL, *Vriend van* Gerontes.

VALERIUS.

MARTON, *Huishoudſter van* Gerontes.

PICARD, *Knecht van* Gerontes.

Een Knecht van Delancour.

Het Tooneel is in het huis van Gerontes *en* Delancour, *en verbeeldt een zaal. — 'Er zyn drie deuren, waarvan de eene in het vertrek van* Gerontes *uitgaat; de andere daar tegenover in dat van* Delancour, *en de derde, die aan het einde van het Tooneel is, dient tot een' in- en uit-gang van het verdere volk. Voords is de zaal gemeubileerd met leuning en andere ſtoelen, mitsgaders met een tafel, waarop een ſchaakbord ligt.*

DE

Digitized by Google

DE
WELDAADIGE
KNORREPOT;
TOONEELSPEL.

EERSTE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

VALERIUS. ANGELICA. MARTON.

ANGELICA.

Ga heen, Valerius, ik bid u ga toch heen:
Ik vrees voor u en my vindt men ons hier alleen.

VALERIUS.

Myn waarde Angelica!...

MARTON.

Wil toch niet langer toeven;
Vertrek Mynheer, vertrek!

VALERIUS.

Zie daar de zwaarfte proeven.
Eén oogenblik! — Zo ik genoeg verzeekring had...

MARTON.

Verzeekring! en waar van?

VALERIUS.

Dat ik haar hart bezat.

ANGELICA.

Helaas! — Valerius, kunt gy myn trouw verdenken?

Digitized by Google

MARTON.

Stel u gerust Mynheer: zy zal haar hand u schenken;
Zy mint u reeds te veel.

VALERIUS.

Zou 't waar zyn! — welk een vreugd!

MARTON.

Maar 'k bid u ga toch heen: de drift van uwe jeugd
Zou ons ligt schaadlyk zyn; ook mogt myn meester komen.

ANGELICA, *tegen Marton.*

't Is waar; doch zelden wordt hy hier zo vroeg vernomen.

MARTON.

Gy weet zo wel als ik, dat hy, zelfs menigmaal,
Alleen voor zyn vermaak, komt wandlen in deez' zaal.
Gy ziet zyn schaakbord wel? — nog eens, laat u gezeggen:
Door hem zou 't gantsche spel welhaast in duigen leggen,
Vond hy ons by elkaêr; kent gy hem niet?

VALERIUS.

Gewis;
'k Weet dat Angelica zyn Broeders Dochter is;
Hy was myn Vaders vriend.

MARTON.

Gy zult hem beter kennen.
Het is een man waaraan geen menfch zig kan gewennen.
Wel goed en mild; maar ook zeer nors en stuurs van aart.

ANGELICA.

Zo is 't Marton: hy heeft my menigmaal verklaard,
Dat hy my lief heeft, en ik wil 'took wel gelooven;
Maar met dat alles komt zyn knorrigheid steeds boven;
Ik beef als hy slechts spreekt.

VALERIUS.

Hoe, myn vriendin! gy beeft!
Waar vreest gy voor, daar niets uw neiging wederstreeft?
Geene ouders hebbende zyt gy hunn' dwang ontweeken; (ken.
Uw Broeder is uw Voogd, myn vriend, 'k zal hem gaan spree-

MAR-

Digitized by Google

MARTON.

Maar evenwel vertrouw niet al te veel op hem.

VALERIUS.

Hoe dat! — ik twyfel niet aan 't geeven van zyn ſtem.

MARTON.

Zou dan het tegendeel volſtrekt onmooglyk weezen?
Ik denk het niet Mynheer.

VALERIUS.

Gy wilt my ſteeds doen vreezen.

MARTON.

Wel hoor dan; doch ik bid dat gy 't verborgen houdt:
Deez' ochtend is 't geheim my zelve eerst toevertrouwd.
(*Tegen Angelica.*)
Ik heb het van myn' Neef, uw Broeders klerk vernomen.
Maar mondje toe, Mynheer; want...

VALERIUS.

Gy hebt niets te ſchroomen.

ANGELICA.

En gy zyt overtuigd dat ik wel zwygen kan

MARTON, *het woord tegen Valerius wendende, en zacht ſpreekende, terwyl zy geſtadig naar de deuren ziet.*

Zo is 't. — Hoor. — Delancour is een bedorven man;
Heeft al zyn goed verteerd, en mogelyk daar boven
Zyn Zusters goed met een; dus zult gy ligt gelooven,
Dat zyne omſtandigheên juist niet voordeelig ſtaan.
Om zig derhalven van Angelica te ontſlaan,
Heeft hy beſlooten haar in 't klooster te beſteeden.

ANGELICA.

Wat zegt gy?

VALERIUS.

't Kan niet zyn: het is reeds lang geleeden,
Dat ik hem ken; hy ſcheen een man van groot verſtand,
Wys, braaf, een jongeling vol vuurs; maar...

MARTON.

Wat galant;
En ruim zo vrolyk als zyn oom; doch naar myn oordeel,

Digitized by Google

In lang zo deugdzaam niet, en dat baart hem geen voordeel.

VALERIUS.

Hy werd van elk bemind, elk achtte zyne jeugd;
Zyn Vader zelf had veel vertrouwen op zyn deugd.

MARTON.

't Kan zyn Mynheer; dan heeft het huwelyk zyn zinnen
Geheel veranderd.

VALERIUS.

Zó.— Daar ſchiet my iets te binnen.
Zou mogelyk zyn vrouw...

MARTON.

Dat is maar al te waar:
Zy is het zekerlyk die hem van jaar tot jaar,
Met alle magt bederft.— Gerontes heeft alrede
Zig met de zaak gemoeid; hy is geheel te onvrede
Omtrent zyn Neefs gedrag, en zyn gedienſtigheid
Die hy Mevrouw bewyst, waardoor hy zig misleidt,
Ja zelfs...maar ik weet niets;— doch 'k zou wel durven
Dat zy om 't klooster dacht. (zweeren

ANGELICA.

Wie! zy! zy die ik eeren
En als myn Zuster ſteeds beminnen moest!— ó Smart!
Die valſche; is 't mogelyk, dat haar gevoelig hart
Een daad beſluiten kan..! wie zou dat denkbeeld voeden!

VALERIUS.

Haar uiterlyke deugd weêrſpreekt dat valsch vermoeden.

MARTON.

Dat is het juist waardoor zy haaren man verraadt.

VALERIUS.

Een vrouw als zy is tot die laagheid niet inſtaat,

MARTON.

Gy ſpot er meê, Mynheer: zag iemand van zyn leven,
Een vrouw meer aan de mode en pracht ten besten geeven?
Daar zyn geen ſpeelen, bals, of andre vrolykheên,
Waarby zy niet verſchynt.

VA-

Digitized by Google

VALERIUS.

Zo is 't; maar nooit alleen.

ANGELICA.

Haar man verzelt haar ſteeds.

MARTON.

En daarom mag men zeggen
Dat ze even zot zyn, en dat men 't hen toe ziet leggen,
Om de een den andren te bederven.

VALERIUS.

Hoe kan 't zyn!
't Komt me onbegryplyk voor!

MARTON.

Zy trekken ééne lyn. ——
Maar kom Mynheer, ik heb my van myn' pligt gekweeten:
'k Heb u bericht gedaan van 't geen gy wildet weeten;
Ga nu ook heen, en ſtel uw minnaares niet bloot
Aan de ongunſt van haar' Oom; want hy is in den nood
Nog de eenigſte op wiens hulp zy veilig kan vertrouwen.

VALERIUS.

Myn waarde Angelica, wat rampen we óns zien brouwen,
't Belang zal nimmer my verandren doen van zin.

MARTON, *tegen Valerius.*

Ik hoor gerucht! vertrek!

TWEEDE TOONEEL.

ANGELICA. MARTON.

ANGELICA.

Hoe hooploos is myn min!

MARTON.

Zwyg: —— 'k hoor uw' Oom.

ANGELICA.

Ik ga.

MARTON.

Neen gy moet niet vertrekken,
Maar

Digitized by Google

Maar hem den toeſtand van uw hart rondüit ontdekken.

ANGELICA.

Ik vrees zyn gramſchap, of voor 't minst zyne ongenaê.

MARTON.

Gy zyt te zeer bedrukt; ſchep moed Angelica:
Hy is wel knorrig, maar niet kwaad; —— ſtel u te vreden.

ANGELICA.

Ik weet dat hy zig ligt door u laat overreden; ——
Marton! —— ei doe my dan, dat bid ik u, 't vermaak,
Van hem te ontdekken hoe 't geſteld is met de zaak.

MARTON.

Wat zou dat baaten? —— neen gy zelve moet hem ſpreeken;
Doch daar myn vriendſchap u reeds duidlyk is gebleeken,
En ik u dienen wil, zal ik, met al myn hart,
Myn best doen om, ten troost in uwe bittre ſmart,
Hem in een goede luim te brengen.

ANGELICA.

'k Wil het hoopen. (*Zy wil vertrekken.*)

MARTON.

Waarheen?

ANGELICA.

In 't naast vertrek, dan blyft u 't middel open,
Om, als gy 't goed vind, my te roepen.

DERDE TOONEEL.

MARTON.

Welk een aart!
Welk een zachtzinnigheid met goed verſtand gepaard!
Welk een beminlyk meisje! Ik zag haar 't licht aanſchouwen;
Ik heb haar lief; 't verdriet dat men haar tracht te brouwen
Doet my gevoelig aan; och! kon 'k haar byſtand biên!
Mogt ik haar door myn hulp eens recht gelukkig zien!

(*Gerontes gewaar wordende.*)

Hy komt.

VIER-

Digitized by Google

VIERDE TOONEEL.

GERONTES. MARTON.

GERONTES.

Picard!

MARTON.

Mynheer...

GERONTES.

'k Heb niets met u te ſpreeken; (ken.
'k Vraag naar Picard.—Picard!—waar of die ſchurk mag ſtee-
Picard!

MARTON.

Ja, ja Mynheer. Maar zoudt ge een oogenblik
My hooren willen?

GERONTES, *uit al zyn magt roepende.*

Hei! Picard! Picard!

MARTON.

Ik ſchrik.

(Zy *roept even hard, doch toornig.*)

Picard!

VYFDE TOONEEL.

GERONTES. MARTON. PICARD.

PICARD, *tegen Marton.*

Hier ben ik reeds; waar toe tog al dat raazen?

MARTON.

Uw meester moet....

PICARD, *tegen Gerontes.*

Mynheer?

GERONTES.

Men zou u wel verbaazen,
Niet waar?— Ga by myn' vriend, en zeg dat ik hem wacht
Aan 't ſchaakbord.

Digitized by Google

PICARD.

Goed Mynheer, 't wordt ſtraks door my volbragt. Maar...

GERONTES.

Wat?

PICARD.

Een boodſchap heer.

GERONTES.

Wat dan?

PICARD.

Zy is van wegen Mynheer uw' Neef.

GERONTES.

Hoe ſchelm! ſpreekt gy my daarom tegen? Naar Dorval, —— en terſtond.

PICARD.

Hy wilde...

GERONTES.

Ga Picard.

PICARD.

Hy wilde u ſpreeken.

GERONTES.

Ga.

PICARD, *ter zyde.*

De man ſchreeuwt nimmer hard.

ZESDE TOONEEL.

GERONTES. MARTON.

GERONTES, *naar de tafel gaande.*

Die laage ziel! die zot! verwaand in alle deelen. —— Neen 'k wil hem thans niet zien: — wat zou hy my verveelen! Zyn komst geeft nooit vermaak, ſteeds onrust aan myn hart.

MARTON, *ter zyde.*

Wat of hem deert! hy ſchynt droefgeestig en verward.

GE-

Digitized by Google

GERONTES. *Hy gaat zitten en ſchudt 'zyn hoofd.*
Die zet van gistren; — och! — die zet doet my nog treuren.
Een ſpel zo wel geſteld! — Wie zag zulks ooit gebeuren!
Ik *Mat* gezet! — Maar kom, laat zien hoe hy 't begon. —
Geen wonder, indedaad, dat ik niet ſpeelen kon.

MARTON.
Mynheer! — mag men u thans één oogenblikje ſtooren?

GERONTES.
Neen.

MARTON.
Niet? ik wenschte tog...

GERONTES
En ik wil niemand hooren.

MARTON.
En evenwel 't is iets van groot belang, waar aan
U veel gelegen is.

GERONTES.
Wel doe 't my dan verſtaan.
Maar haast u wat.

MARTON.
Uw Nicht wenschte u te mogen ſpreeken.

GERONTES.
Ik heb geen' tyd; — ook kan ik thans myn hoofd niet breeken.

MARTON.
Goed; — 't is dan wel een zaak van 't uiterſte gewigt
Die ge onderhanden hebt.

GERONTES.
Dat raakt u niet.

MARTON.
Uw Nicht...

GERONTES.
'k Weet van geen Neef of Nicht; 'k vermaak my ſlechts zeer zelden;
En als 'k my dan vermaak, moet niemand my iets melden. —
'k Wil niet dat men my ſtoor'. — Verſtaat gy dat Madam?

MARTON.
'k Beklaag dat arme kind! — dat ongelukkig lam!

GE-

GERONTES

Wat deert haar dan?

MARTON.

Men wil haar in het klooster ſteeken.

GERONTES, *opſtaande.*

Haar in het klooster! — haar! — wie hoorde ooit ſnooder
ſtreeken! (— haar!
Myn Nicht in 't klooster doen! — haar dwingen! — dwingen!
Als of Gerontes des gantsch onverſchillig waar'!
Beſchikken over 't lot van myne Nicht! — 'k zou denken
Dat men my kennen moest? — het zal myn zinnen krenken.

MARTON

Gy weet den toeſtand waar uw Neef zig in bevindt...

GERONTES.

Ik moei my met geen' Neef! dat hy zyn goed verſlind',
Het komt hem toe; dat hy de buitenſpoorigheden
Van zyn Madam opvolge en zig laate overreden
Om ſteeds haar' zin te doen; dat hy zig ruineer';
Het raakt my niet Marton; — ik ken myn' Neef niet meer;
Maar wat myn Nicht betreft, zie dat zyn andre zaaken;
Ik ben hier meester; — ja 't zyn dingen die my raaken.
My voegt het haar een' ſtand te geeven naar myn' zin.

MARTON.

Zo veel te beter is 't Mynheer: — ô 'k beeld my in
Dat zy gelukkig is, wanneer gy zorg wilt draagen
Voor haar belang; dat zy gewis u moet behaagen;
'k Ben indedaad verblyd om 't heil van 't lieve kind.

GERONTES.

Waar is ze?

MARTON.

Hier naby; indien gy 't noodig vindt...

GERONTES.

Ga roep haar.

MARTON.

Zy verlangt reeds hier te mogen komen,

Om

Om u te zien; —— om, door uw vriendſchap ingenomen,
Den toeſtand van haar hart aan u te ontdekken, en...
Maar...

GERONTES.

Wat?

MARTON.

Zy vreest Mynheer; ſchoon ik u beter ken....

GERONTES.

Waar voor?

MARTON.

Dat als ze u ſpreekt...

GERONTES, *driftig.*

Wel, 'k moet haar immers ſpreeken?

MARTON.

Ja; — maar de toon...

GERONTES.

De toon zal haar den hals niet breeken.
Dat zy vry kome; zig gedraage naar myn hart,
En juist niet naar myn' mond.

MARTON.

Ei deel toch in haar ſmart!
Ik ken uw heusheid, liefde en edelmoedigheden;
Maar 'k bid u ſpaar uw Nicht; ſpreek haar met zachter reden
Dan gy tot heden toe gedaan hebt!

GERONTES.

Ja, ik zal.

MARTON.

Belooft gy 't my?

GERONTES.

Ja, Ja.

MARTON.

Denk aan haar ongeval! ——
Vergeet het niet!

GERONTES, *ongeduldig.*

Ei neen, of moet ik 't u ook zweeren?

MARTON, *als of zy hem niet verſtaan had.*
Betoom uw ongeduld! laat het u niet verheeren!

GERONTES, *driftig.*
Ik zal, ik zal; —— gy maakt my raazend, ga toch heen.

MARTON, *ter zyde.*
'k Beef voor Angelica.

ZEVENDE TOONEEL.

GERONTES.

Zy heeft gelyk, en 'k meen
My naar heur wyze raad voortaan ook te gedraagen.
Ik ben te driftig; 't kan myzelv' dikwyls mishaagen.
Myn waarde nicht verdient dat ik haar heus onthaal',
Dat zy niet vreeze voor myn ongeveinsde taal.

AGTSTE TOONEEL.

GERONTES, ANGELICA, *die op een' afſtand ſtaan blyft.*

GERONTES.

Kom nader by.

ANGELICA, *met beſchroomdheid een weinig naderende.*
Mynheer....

GERONTES, *eenigzins haastig.*
Hoe kan ik met u ſpreeken?
Gy ſtaat een myl van hier; —— dat voegt niet naar ik reken.

ANGELICA, *naderende en beevende.*
Vergeef het my Mynheer!

GERONTES, *met zachtheid.*
Wat wilt ge Angelica?

ANGELICA.
Heeft u Marton niet iets van my gezegd?

GE-

Digitized by Google

GERONTES.

ô Ja:
Zy heeft my reeds van u en van uw' Broêr geſproken;
(*Haastig*)
Van dien verwaande, die zyne achting heeft verbroken;
Dien onverlaat; dien dwaas, die zig ſteeds leiden laat
Door zyn verkwistend wyf; —— die reeds ten gronde gaat,
En my nog weigren durft zyne eerbied toe te draagen.
(*Angelica wil vertrekken.*)
Waar gaat gy heen?

ANGELICA, *beevende.*

Mynheer, ik wil u niet mishaagen:
Gy maakt u moeijelyk.

GERONTES.

Maar immers niet om u?
Een ſchobbejak, een zot, voor wien ik billyk gruw,
Verdient myn gramſchap. — Spreek, en wil voor my niet vree-
ANGELICA. (zen.
Vergeef het my myn Oom: ik durft zo ſtout niet weezen
Voor 'k u geruster zie.

GERONTES, *ter zyde.*

ô Plaag! ——
(*Tegen Angelica, zig bedwingende.*)
Ik ben bedaard.
Wat is 't?

ANGELICA.

Mynheer, —— Marton heeft u gewis verklaard...

GERONTES, *grommig.*

Wat raakt Marton my tog? ik hoor niet naar heur teemen:
Het is van u dat ik de waarheid wil verneemen.

ANGELICA, *beſchroomd.*

Myn Broeder...

GERONTES, *haar toon naarbootſende.*

Nu wat dan?

ANGELICA:

Wil my in 't klooſter doen.

GERONTES.

Bemint gy 't klooster, zeg?

ANGELICA.

Gy kunt zeer ligt bevroên

Mynheer...

GERONTES, *haastig.*

Zeg ja of neen.

ANGELICA.

Ik mag dat niet beflisfen.

GERONTES, *nog heviger.*

Wie fpreekt daar van? zeg? —wie?—Ik kan het ligtlyk gisfen;
Maar 'k wil flechts weeten of 't uw meening is dan niet.

ANGELICA.

Helaas Mynheer! gy doet my fchrikken.

GERONTES, *ter zyde.*

Wat verdriet! ——

(*Zig bedwingende.*)

Kom nader, ik begryp 't, gy haat het kloosterleven.

ANGELICA.

Zo doe ik Oom.

GERONTES.

Wat ftand zoudt gy de voorkeur geeven?

ANGELICA.

Mynheer...

GERONTES, *een weinig haastig.*

Ik ben bedaard, fpreek daarom zonder fchroom.

ANGELICA.

Ik heb geen' moed.

GERONTES.

Kom hier, ontdek u aan uw' Oom. ——
Wenscht gy te trouwen? —— zeg?

ANGELICA.

Mynheer....

GERONTES.

Wil u vry uitten;
Zeg ja of neen.

Digitized by Google

ANGELICA.

Indien myn Oom zulks mogt besluiten.

GERONTES, *haastig.*

Zeg ja of neen.

ANGELICA.

Zo het u niet mishaagde ——

GERONTES.

Ja.

Ik hoor het al: myn nicht, de schoone Angelica,
Moet trouwen; ô zy moet haar vryheid óók verliezen,
Wel nu, is dat de zaak; wat minnaar zult gy kiezen?
't Is om uw huwlyksgoed.

ANGELICA, *ter zyde, en eenigzins verheugd.*

Zyn toorn bekoort myn hart.

GERONTES.

Wien hebt gy lief!

ANGELICA, *ter zyde.*

Durfde ik het zeggen? —— welk een smart!
Valerius!...

GERONTES.

Gy hebt 'er dan reeds een verkooren?

ANGELICA, *ter zyde.*

't Is nog geen tyd.— Marton moet hem't geheim doen hooren.

GERONTES, *met dezelfde haastigheid.*

In 't eind verveelt het my. — Ik wil dat gy 't ontdekt.
Ik zal u weldoen; doch zo gy myn gramschap wekt;
Zo gy 't onwaardig zyt; — verstaat gy my?

ANGELICA, *beevende.*

Volkomen.

GERONTES, *op den zelfden toon.*

Spreek klaarder: — hebt gy reeds een huwlyk voorgenomen?
Hebt gy uw keur bepaald?

ANGELICA, *stamelende en beevende.*

Maar — neen ik heb 'er geen.

GERONTES.

Wel des te beter is 't.

Digitized by Google

ANGELICA, *ter zyde.*

Wat deed ik! — zeide ik neen!
(*Tegen Gerontes.*)
Mynheer!

GERONTES.

Wel nu?

ANGELICA.

Gy kent myn bloôheid in die zaaken. —

GERONTES.

Uw bloôheid! —— ô uw man zal u vrypostig maaken.
De vrouwen zyn altoos onnozel; maar de trouw
Verandert haar welhaast.

ANGELICA.

Helaas! myn Oom, ik zou,
Indien 't my moglyk ware, uw goedheid....

GERONTES.

Laat dat vaaren.

ANGELICA.

Vergun dat ik u zegg'...

GERONTES, *naar de tafel ſchikkende.*

Gy kunt die moeite ſpaaren. —
Maar Dorval komt nog niet.

ANGELICA.

Myn Oom ſta toe dat ik...

GERONTES, *zig met het ſchaakbord bezig houdende.*

Vertrek.

ANGELICA.

Eén woord!

GERONTES, *zeer haastig.*

Niets meer.

ANGELICA, *ter zyde terwyl zy vertrekt.*

Rampzalig oogenblik!
Wat komt my over! —— ach de ſmart zal my doen ſterven!
Marton zal, hoop ik, my haar' byſtand niet doen derven.

NE-

Digitized by Google

NEGENDE TOONEEL.

GERONTES.

Wat zeldzaam mysje! ik ben verheugd dat ik haar ſmart,
Verligten kan; ik zal 't ook doen met al myn hart.
Ja zelfs, ſchoon zy haar hand, met haar genegenheeden,
Reeds weggeſchonken had, zou 'k nog myn zorg beſteeden.
Maar zy heeft zig nog niet bepaald. — Wel nu. — 'k Zal zien;
'k Zal zoeken. — Maar myn vriend blyft weg! — Hoe kan 't geſchiên,
Dat ik ten twee len maal die zet deed! 'k moet my ſchaamen.
't Was alles in myn magt. — Doch laat ons eens beraamen. —
Myn ſpel ſtaat hier, — en daar dat van myn' goeden vriend.
Ik zet myn *Koning* daar zyn *Toren* ſtond; hy dient
Zig van dien ſchoonen kans en plaatst dus, zonder toeven,
Zyn *Raadsheer* in dit vak; ik — *ſchaak*, — 'k moet my bedroeven, — (zeg! —
'k Neem de *Pions*; — maar hoe! neemt gy myn' *Raadsheer*! —
Hoe Dorval! — ja, ik ſchaak den *Koning*; neem hem weg, —
En met zyn *Koningin*. — Party heeft haar verlooren. —
Hy ſpeelt zyn *Koning*; 'k neem zyn *Koningin*; te vooren
Nam hy myn *Paard*; maar des te ſlimmer is 't voor hem.
Wel drommels! daar komt hy gelukkig in de klem.
Zie daar zyn *Koning*, daar myn *Koningin*. — Gewonnen!
't Is uit! — daar *ſchaak* en *mat*. — Had ik dat eer verzonnen!
Zo Dorval kwam zou 'k hem doen zien....
(*Hy roept.*)
Picard! Picard!

Digitized by Google

TIENDE TOONEEL.

GERONTES, DELANCOUR.

DELANCOUR, *ter zyde en in eene zeer verlegene houding.*

Thans is myn Oom alleen; ik wenschte uit al myn hart
Dat hy my hooren wilde.

GERONTES, *zonder Delancour te zien.*

Ik zal het ſpel zo ſtellen
Als het te vooren ſtond. —— Wat kan men my ook kwellen!
Picard!

DELANCOUR.

Mynheer!

GERONTES, *zonder om te zien en gelovende tegen Picard te ſpreeken.*

Wel nu komt Dorval! want ik zit...

ELFDE TOONEEL.

De voorigen, DORVAL.

DORVAL, *die door de middendeur ingekomen is.*

Hier ben ik reeds myn vriend.

DELANCOUR, *bevreesd.*

Myn Oom! ——

(Gerontes zig omkeerende wordt Delancour gewaar; ſtaat vervolgends zeer onvergenoegd van zyn' ſtoel op; werpt denzelven om, en gaat zonder ſpreeken de middendeur uit.)

TWAALF-

Digitized by Google

TWAALFDE TOONEEL.

DELANCOUR, DORVAL.

DORVAL, *glimlachende.*

Hoe! —— wat is dit?

DELANCOUR, *met levendigheid.*

Een blyk Mynheer, dat ik ontydig ben gekomen.

DORVAL, *altoos op denzelfden toon.*

'k Heb thans den waaren aart van mynen vriend vernomen.

DELANCOUR.

Het ſpyt me om uwen wil.

DORVAL.

Ik kwam hier ſlecht van pas.

DELANCOUR.

Verſchoon zyn haastigheid.

DORVAL.

Indien hy by my was

Zou 'k hem beknorren.

DELANCOUR.

Och, gy kunt my hoogst verpligten;

Myn vriend, leen my uw hulp!

DORVAL.

Zo ik iets kan verrichten...

DELANCOUR.

Ja by myn' Oom.

DORVAL.

Uw Oom! —— bedenk...

DELANCOUR.

't Is waar myn vriend,

Zo hy zig enkel van den blooten ſchyn bedient,

Dan heeft hy reden om myn handelwys te laaken;

Maar zo ik hem den ſtaat myns harts bekend kon maaken,

'k Weet dat hy my zyn gunst dan wederſchenken zou.

Digitized by Google

DORVAL.

Ik ken u al te wel; 'k geloof u; maar Mevrouw
Uwe Echtgenoot'?

DELANCOUR.

Wel nu! wat wilt gy daarmeê zeggen?
Haar kent gy niet; elk tracht de ſchuld op haar te leggen;
Ja zelfs myn Oom is mede een die haar deugd verdenkt;
Maar 'k zal haar recht doen, daar het ook myne achting krenkt;
Ze is geenzins de oorzaak van de rampen die my drukken,
Ik zelf, myn vriend, heb deel aan all' haare ongelukken.
't Verbergen van myn' ſtaat heeft ſteeds haar oog verblind;
Zy doelde op grooter goed, dan zy thans by my vindt.
Ik had haar lief; in 't vroegst van onze jeugd verbonden,
Heb ik, all' wat ik zocht, in haar alleen gevonden.
Ik gaf haar nooit den tyd om iets te vraagen; maar
Kwam ſteeds haar wenſchen vóór; want werd ik ſlechts gewaar,
Dat ze ergens ſmaak in vond, voldeed ik haar begeeren;
Zie daar de misdaad die me in 't kort zal ruïneeren.

DORVAL.

Een vrouw in al het geen haar ſlechts behaagen kan
Te vergenoegen, voegt myns dunkens aan geen man
Die zynen welvaart mint; althans 't zou my niet ſmaaken.

DELANCOUR.

Ik ben verzekerd, dat, had ik haar, in myn zaaken,
Niet blind gehouden, zy my nooit had toegeſtaan,
Van ſlechts om haaren wil die dwaasheid te begaan.

DORVAL.

Zo wederſtreefde ze u dan nimmer!

DELANCOUR.

Myn vermogen
Was, dacht zy, groot genoeg.

DORVAL, *lachende.*

Ik ben met u bewoogen;
Myn arme Vriend!

DE-

Digitized by Google

DELANCOUR, *moeijelyk.*
Wel nu?
DORVAL, *fteeds lachende.*
'k Beklaag u in myn hart.
DELANCOUR, *haastig.*
Beſpot gy my Mynheer? — hoe! lacht gy met myn ſmart!
DORVAL.
In geenen deele; maar, —— ik meen in u te ontdekken
Dat gy zeer ſterk bemint,
DELANCOUR, *nog haastiger.*
't Moest my tot eer verſtrekken
Dat ik myn vrouw bemin; ik heb haar ſteeds bemind.
En daar myn hart in haar een welgevallen vindt,
Zal ik, zo lang ik leef, haar trachten te behaagen,
Haar deugd is my bekend; dus zal ik nooit verdraagen
Dat men haar vals verdenke, of, listiglyk, haare eer
Bekladde.
DORVAL, *ernstig.*
Zacht myn vriend, zet uwe gramſchap neêr.
DELANCOUR, *ſteeds haastig.*
'k Vraag u verſchooning: 't zou my zelfs wanhoopig maaken,
Zo 'k u beledigd had; maar, hoe gy my moogt laaken,
Wanneer 't myn vrouw betreft...
DORVAL.
Kom zwygen wy daar van.
DELANCOUR.
Ik wenschte dat gy wist, hoe ſterk een eerlyk man
Zyne echtgenoot' bemint.
DORVAL, *koeltjes.*
Ik weet het.
DELANCOUR, *haastig.*
Niet volkomen.
DORVAL, *een weinig gemelyk.*
Vergeêf 't my, zeg ik u.
DELANCOUR.
Wel nu 'k zal dan niet ſchroomen:
'k Ge-

Digitized by Google

'k Geloof u op uw woord. —— Och Dorval! waarde vriend!
Spreek by myn' Oom voor my!

DORVAL.

'k Beloof 't u.

DELANCOUR.

Gy verdient
Al myne erkentenis.

DORVAL.

Maar wat zal ik hem zeggen
Omtrent uw' toeſtand? 'k weet niet hoe ik 't aan zal leggen,
Om, voor het minst in ſchyn, de reden van uw ſmart
Hem te openbaaren. — Zyn uw zaaken zo verward?
Is 't waar dat gy reeds alle uw ſchatten hebt verlooren,
Zo als men my, tot myn verwondring, heeft doen hooren?
Hoe kan zulks mooglyk zyn! 't is pas vier jaar geleên,
Dat gy uw' vader mist, en hy heeft, naar ik meen,
U een aanzienlyk goed, een ſchat zelfs, nagelaaten.

DELANCOUR.

't Geluk, myn vriend, ſcheen my van toen af aan te haaten.
Myn zaaken gingen zelfs gedurig achteruit.
Ik merkte zulks, en nam daarop een vast beſluit,
Myn' val te keeren; maar door 't middel, uitgekooren
Tot myn behoudenis. ging al myn hoop verlooren:
Ik nam voorwaardens aan; doch was in korten tyd,
En hoop op uitkomst, en myn ſchatten tevens kwyt.

DORVAL.

Dat is het kwaad myn vriend; het heeft 'er meer bedroogen.

DELANCOUR.

My boven all'.

DORVAL.

'k Ben thans met uw verdriet bewoogen.
Maar gy hebt ſlecht gedaan; te meer om dat is gis,
Dat gy uws zusters goed gewaagd hebt.

DELANCOUR.

Och! dat is,

Dat

Digitized by Google

Dat is het ergst van all', en dat my 't meest komt kwellen;
Want ik ben nooit in ſtaat die ſchade te herſtellen.

DORVAL.

Het ziet 'er ſlechtjes uit: Mevrouw uwe Echtgenoot'
Bemint gezelſchap, en gy weet daarby hoe groot
De zucht is in de jeugd, om naar heur zin te leeven.
Gy weet wat ik bedoel?

DELANCOUR.

ô Ja en 't doet my beeven.
'k Heb alles overdacht, en ziende dat het kwaad
Gantsch onherſtelbaar is ben ik ten einde raad.
't Is daarom dat ik haar wil in een klooster ſteeken.

DORVAL, *verwonderd doch zig herſtellende.*

Haar in een klooster doen! —— Maar is u reeds gebleken
Of ook haar Oom daarin genoegen neemen zal?

DELANCOUR.

Hy wil my zelfs niet zien; och! ik vertrouw 't geval
Aan uw beſcheidheid. Stel hem zyn nicht te vooren!
Gy zyt zyn vriend, hy zal u ongetwyfeld hooren,
Vermits hy u bemint.

DORVAL.

Daar weet ik weinig van.

DELANCOUR, *levendig.*

En ik verzeker 't u gelyk een eerlyk man,
Hy acht en mint u; ſchenk my dan het zoet genoegen;
En ſpreek hem van myn zaak! 't zal u het beste voegen,
Ik ſmeek 'er om!

DORVAL.

Wel aan, 'k ben tot uw' dienſt Mynheer.
Maar mooglyk heeft uw Oom Gerontes, voor deez' keer
Geen tyd.

DELANCOUR.

Wacht eens.
(*Hy roept.*)
Picard!

DER-

Digitized by Google

DERTIENDE TOONEEL.

De voorigen, PICARD.

PICARD.

Mynheer?

DELANCOUR.

Ik wilde u vraagen
Waar Oom is?

PICARD.

In den tuin.

DORVAL, *tegen Delancour.*

Het zal hem niet mishaagen
Dat ik hem daar ga zien?

DELANCOUR.

Dat was misschien niet goed:
Ik ken myn' Oom, hy is byna geheel verwoed
Van hier gegaan; 't was best dunkt my hem hier te wachten.

DORVAL.

Maar zo hy uit mogt gaan?

PICARD.

Hy komt naar myn gedachten
Voort weêr in huis; 'k weet dat het hem verheugen zal
U hier te zien.

DELANCOUR, *verblyd.*

Wel aan; wacht hem, my ten gevall'.
Treed in zyn kamer.

DORVAL.

Goed: —— 'k deel in de omstandigheden
Waar in ge u thans bevindt; 'k zal al myn zorg besteden
Om u te dienen; maar met dit beding...

DELANCOUR, *levendig.*

Ó Ja
Myn vriend, 'k geef u myn woord.

DORVAL.

Dat is genoeg. Ik ga.

(*Hy treedt in het vertrek van Geróntes.*)

VEERTIENDE TOONEEL.

DELANCOUR, PICARD.

DELANCOUR.

Gy hebt uw boodfchap aan myn' Oom nog niet doen weeten?

PICARD.

ô Ja Mynheer.

DELANCOUR.

'k Had liefst dat gy die had vergeeten.

PICARD.

Ik heb ze hem gezegd, en hy heeft als voorheen,
My weggezonden.

DELANCOUR.

Nu wanneer gy hem alleen
En wel te vreden vindt, moet gy 't my komen melden.
'k Zal 't u beloonen.

PICARD.

ô Spreek my van geen vergelden:
De Hemel zy gedankt ik heb niets noodig, Heer.

DELANCOUR.

Gy zyt dan ryk?

PICARD.

Geenzins; maar wat behoef ik meer?
Myn Meester geeft my al het noodige om te leeven;
Ik heb een vrouw, die my vier kindren heeft gegeeven;
'k Zat ongetwyfeld met hun allen in 't verdriet;
Maar door myn Meesters gunst ken ik thans de armoê niet.
In 't hutje daar ik woon, huist vrede en zoet genoegen;
Dit noem ik ryk. —— 'k Zal my naar uw bevelen voegen.

VYF-

Digitized by Google

VYFTIENDE TOONEEL.

DELANCOUR.

Myn Oom is indedaad een man van groote deugd.
Zo Dorval iets op hem vermogt! —— Zo'k met die vreugd
My vleijen dorst, dat ik in myne omſtandigheden
Kon hoopen op zyn gunst! —— Kon ik, door ſmart beſtreden,
Verbergen voor myn vrouw!.... Ik heb haar ſnood misleid;
Ik heb myn' val bewerkt! —— Welk eene omſtandigheid! ——
Myn Oom komt nog niet weêr! —— thans zyn alle oogen blikken
My dierbaar, daar ik 't all' ten besten hoop te ſchikken. ——
'k Ga naar myn' Procureur; nu ik tog wachten moet. ——
Maar wat mag 't zyn dat my thans heimlyk vreezen doet? ——
't Is waar hy vlyt me, en durft zig daartoe ſchier verbinden
Om, ondanks 't vonnis, nog een middel uit te vinden
Dat tyd doet winnen, maar hoe haatlyk is die list!
Hoe ſchaadlyk voor onze eer! —— Dat hy iets anders wist! ——
Rampzalige! gy die door kunstmaary en laagen,
U zelf te redden poogt! hoe moet men u beklaagen! ——
Wat zie ik! —— Hemel! —— 't is myn vrouw!

(*Hy wil vertrekken, doch wordt door zyne vrouw daarin verhinderd.*)

ZESTIENDE TOONEEL.

DELANCOUR, Mev. DELANCOUR.

DELANCOUR.

Hoe! zyt gy daar!

Mev. DELANCOUR.

ô Ja: 'k heb u gezocht: maar werd u niet gewaar.

DELANCOUR.

Ik ſtond om uit te gaan.

Mev.

Digitized by Google

Mev. DELANCOUR.

'k Ontmoette daar zo even
Dien knorrepot; hy deed my voor zyn grommen beeven.
Hy knorde...

DELANCOUR.

Is 't van myn' Oom, van wien gy ſpreekt?

Mev. DELANCOUR.

ô Ja.
Dat laſtig ſchepzel heeft gewis geen wedergaê.
Ik deed een wandling in den thuin; hy kwam my tegen;
Hy gromde en prevelde in zig zelv'; ſcheen wel ter degen
Te onvreden; — zeg, heeft hy ook iemand in zyn huis
Die reeds getrouwd is?

DELANCOUR.

Ja.

Mev. DELANCOUR.

Dat is hem wis een kruis:
Hy bromde op man en vrouw; ſcheen beiden fel te haaten.

DELANCOUR, *ter zyde.*

Ik merk zeer wel van wien zy hem heeft hooren praaten.

Mev. DELANCOUR.

't Is tog een laſtig man.

DELANCOUR.

't Blyft echter onze pligt.
Dat wy hem eeren.

Mev. DELANCOUR.

Hoe! — 't is of gy my beticht.
Wanneer gaf ik hem ſtof om over my te klaagen?
Heb ik my nog wel ooit onredelyk gedraagen?
'k Eerbiedig hem geſtaêg om zynen ouderdom;
'k Ontzie hem; maar in 't eind vind ik geen reên, waarom
Ik tuſſchen ons, met hem my niet wat mag vermaaken.
Vergeeft gy 't my niet reeds? — Doch nu van andre zaaken.
Zeg my eens ongeveinsd, heeft hy voor u of my
Wel achting? handelt hy ons niet vry trotsch? — Daar by

Digitized by Google

Is 't óf ik al zyn haat heb op myn' hals gelaaden.
Kan men, in weêrwil van zyn onverdiend verſmaaden,
Hem dan nog vlyen?

DELANCOUR, *verlegen.*

Maar, 't is evenwel niet kwaad,
Om met toegevendheid, die altoos heerlyk ſtaat,
Hem te onderhouden. — 't Is onze Oom, en't kon ligt weezen
Dat wy zyn hulp...

Mev. DELANCOUR.

Zyn hulp! — hoe zou ik daar voor vreezen?
Zyn wy niet ryk genoeg? — gy zyt een man van ſtaat;
't Geen ik bezit is óók niet weinig, — indedaad. —
Ik vraag niet meer dan 't geen gy me altoos hebt gegeeven.
Zo wy dus voortgaan dan behoeven we als ons leven,
Geen vreemde hulp.

DELANCOUR, *driftig.*

Zo wy dus voortgaan.

Mev. DELANCOUR.

Ja, ik voed
Geen zucht tot hooger ſtaat; daar 't geen gy geeft voldoet,
Vergt men van u niets meer.

DELANCOUR, *ter zyde.*

Wat lot is my beſchooren!

Mev. DELANCOUR.

Gy ſchynt onrustig, en een heimlyke angst te ſmooren;
Wat deert u?

DELANCOUR.

Niets. — gy hebt dit kwalyk; — niets Mevrouw.

Mev. DELANCOUR.

Ik ken u beter dan dat ik 't gelooven zou. —
Och! waarom, zo uw hart in geen verdriet moet deelen,
Waarom zoekt gy voor my uw' toeſtand dan te heelen?

DELANCOUR, *verlegen.*

'k Beken Mevrouw, — het is myn zuster — die myn hart
Ontrust; — dat is het all'

Mev.

Digitized by Google

Mev. DELANCOUR.

Uw Zuster baart u smart!
Hoe kan dat mooglyk zyn? ik zag van all' myn dagen,
Geen liever meisje! in ernst zy kan my stoeds behaagen.
Hoor Delancour, gy kunt u van die zorg ontslaan,
Maak haar gelukkig.

DELANCOUR.

Op wat wys leg ik zulks aan?

Mev. DELANCOUR.

Gy zyt van meening haar in 't klooster te besteeden;
Doch 'k weet van goeder hand, dat haar genegenheden
Het kloosterleven ver verbannen uit haar' zin.

DELANCOUR, *een weinig moeijelyk.*

Indien 't myn wil is; —— wat beeldt zy zig langer in?
Zulze in heur jaaren myn begeerte tegenstreeven?

Mev. DELANCOUR.

Geenzins; — maar waarom haar niet liefst een' man gegeeven?

DELANCOUR.

Zy is nog veel te jong.

Mev. DELANCOUR.

En was ik zulks dan niet,
Toen ik voor altoos me aan uw min verbinden liet?

DELANCOUR, *haastig.*

Wel nu, wilt gy dat ik van huis tot huis zal loopen
En zoeken haar een' man?

Mev. DELANCOUR.

Hoor, hoor; ik wil niet hoopen,
Dat gy u moeilyk maakt, maar zo 'k my niet vergis,
Dan bid Valerius haar aan, en 't is gewis,
Dat zy hem weder mint.

DELANCOUR, *ter zyde.*

Wat moet ik hier van vreezen!

Mev. DELANCOUR.

Gy kent hem; kan ooit man uw zuster waardig weezen,
Zo is 't Valerius.

Digitized by Google

DELANCOUR, *verlegen en ter zyde.*

Zal ik 't haar doen verſtaan? ——
Maar haar gevoelig hart zou ſtraks aan 't kweinen gaan.
(*Tegen Mev. Delancour.*)
Wy zullen zien Mevrouw, en daarvan nader ſpreeken.

Mev. DELANCOUR.

Ik bid u met die zaak uw hooſd niet eens te breeken.
Vergun my het vermaak daarover te gebiên; (zien.
'k Hoop niets dan haar eens naar myn wensch getrouwd te

DELANCOUR, *zeer verlegen.*

Mevrouw! —— vergeef...

Mev. DELANCOUR.

En wat?

DELANCOUR.

Dat zulks niet kan geſchieden.

Mev. DELANCOUR.

Waarom?

DELANCOUR.

Waarom? —— myn Oom heeft ook iets te gebieden;
Hy zal niet toeſtaan...

Mev. DELANCOUR.

Niet? à la bonne heure, ik zal
My voortaan in 't geheel niet moeijen in 't geval:
'k Wil myn gehoorzaamheid, aan hem verpligt, niet krenken.
Maar men behoorde tog in goeden ernst te denken
Dat gy haar broeder zyt; dat gy haar huwlyksgoed
In handen hebt, vergun, daar 't u geen nadeel doet,
Dat ik haar beider liefde op 't ſpoedigſt moog' bekroonen.

DELANCOUR, *haastig.*

'k Verzoek, u daaromtrent zo haastig niet te toonen.
Laat deze zaak aan my.

Mev. DELANCOUR.

Zo weigert gy my dan
Dat ik uw zuster huwe aan een beminlyk man?

Digitized by Google

DELANCOUR.

Integendeel.

Mev. DELANCOUR.

Is 't dan...

DELANCOUR.

Verschoon me, ik moet vertrekken;
'k Zal by myn wederkomst wel nader u ontdekken...
Vaarwel.

ZEVENTIENDE TOONEEL.

Mev. DELANCOUR.

Wat zal dat zyn? — 'k begryp zyn oogmerk niet, —
Zou dan myn man —— maar neen hy zal my dat verdriet
Niet aandoen: —— zyn verstand, zyne eedle wys van denken...
Het kan niet mooglyk zyn dat hy zyn deugd zou krenken.

AGTTIENDE TOONEEL.

Mev. DELANCOUR, ANGELICA.

ANGELICA, *zonder Mev. Delancour te zien.*

Ach! sprak ik thans Marton!

Mev. DELANCOUR.

Myn zuster!

ANGELICA, *moeijelyk.*

Wel Mevrouw?

Mev. DELANCOUR, *vriendlyk.*

Waar gaat gy zuster?

ANGELICA, *op den zelfden toon.*

k' Ging —— Mevrouw ——

Mev. DELANCOUR.

Hebt gy berouw
Dat ik u hier ontmoet? gy schynt verward van zinnen?

ANGELICA.

Dat moet ik zyn.

Digitized by Google

Mev. DELANCOUR.
Om my?
ANGELICA.
Mevrouw breng u te binnen...
Mev. DELANCOUR.
Hoor kind, zo het ontwerp van 't klooster u ontſtelt,
Weet dan dat ik 'er my, al waar' 't ook met geweld,
Zal tegen kanten, en u aan hun magt ontrukken.
ANGELICA, *ter zyde en weenende.*
Wat is zy valsch!
Mev. DELANCOUR.
Gy weent! —— ik bid wil my ontdekken
Wat ſmart gy thans gevoelt.
ANGELICA, *ter zyde.*
Zy heeft my ſnood misleid.
Mev. DELANCOUR.
Wat deert u? ſpreek myn kind, waarom is 't dat gy ſchreit?
ANGELICA, *met verontwaardiging.*
De ſtaat myns Broeders doet me, en wel met reden, klaagen.
Mev. DELANCOUR.
De ſtaat uws Broeders!
ANGELICA.
't Is onnoodig dit te vraagen:
Gy weet het best van all' hoe thans zyn zaaken ſtaan.
Mev. DELANCOUR.
Wat zegt ge! —— ik bid verklaar!.... helaas wat gaat my aan! ——
Spreek tog Angelica!
ANGELICA.
Dat zal onnodig weezen.
Mev. DELANCOUR.
Ge ontroert myn ziel.—Nog eens verban myn angſtig vreezen!

Digitized by Google

NEGENTIENDE TOONEEL.

De voorigen, GERONTES, PICARD.

GERONTES. *Hy roept.*

Picard!

PICARD, *uit het vertrek van Gerontes komende.*

Mynheer! Mynheer!

GERONTES.

Nu? Dorval?

PICARD.

Wacht u reeds.

GERONTES.

Waar?

PICARD.

In uw kamer, Heer.

GERONTES.

Hoe schurk, moet gy my steeds
Ontrusten? Dorval wacht me en gy komt het niet melden?

PICARD.

Ik had geen' tyd Mynheer.

GERONTES.

Ja, dat gebeurt niet zelden.

(*Mev. Delancour, en Angelica gewaar wordende, spreekt hy tegen de laatstgemelde, hoewel hy zig bestendig naar Mev. Delancour wendt. Zo dat zy duidelyk kan hooren wat hy zegt.*)

Wat doet gy hier? Het is myn zaal Angelica;
Ik wil dat gy noch uw geslacht hier komt. —— Ga. ——
Verstaat gy my?

ANGELICA.

Myn Oom!...

GERONTES.

Vertrek; wil my niet hoonen.

Digitized by Google

TWINTIGSTE TOONEEL.

Mev. DELANCOUR. GERONTES. PICARD.

Mev. DELANCOUR.

Mynheer, ik bid wil myn vrypostigheid verſchoonen!

GERONTES, *zig keerende naar de zyde waar Angelica uitgegaan is, wendt zig vervolgends van tyd tot tyd naar Mev. Delancour.*

Dat is byzonder! — welk een ſtoutheid! — durft men my
Hier laſtig vallen! — Hoe! — ben ik zelfs hier niet vry!
Daar is een andre trap om af te gaan; — kan 't weezen!
Ik zal de deur voortaan toeſpykren. — Hy moog' vreezen
Die my verſtooren komt.

Mev. DELANCOUR.

Ik heb zulks niet getracht;
Mynheer het belge u niet...

GERONTES, *in zyn vertrek willende gaan tracht Mev. Delancour niet te paſſeeren, en zegt tegen Picard.*

Gy zegt dat Dorval wacht?

PICARD.

Ja Mynheer.

Mev. DELANCOUR.

Laat ik u tog niet wederhou' en.

GERONTES. *Mev. Delancour voorbygaande, groet haar flaauwlyk.*

Uw dienaar.

(*Hy gaat in zyn vertrek werwaards Picard hem volgt.*)

EEN-

Digitized by Google

EEN-EN-TWINTIGSTE TOONEEL.

Mev. DELANCOUR.

Kan men wel een vreemder mensch aanschouwen!
Welk een charakter! — doch dat is het niet alleen,
Dat myne ziel ontrust; maar 't onverwacht geween;
De wreede taal die my Angelica deed hooren,
Brengt me in vertwyfeling; — wat lot is my beschoren!
Ik vrees en wensch de reên te ontdekken van haar smart;
Helaas! ik schrik 'er voor. —— Hoe angstig is myn hart!

Einde van het Eerste Bedryf.

Digitized by Google

TWEEDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

GERONTES, DORVAL.

GERONTES.

Kom laat ons ſpeelen, en het verder twisten ſtaaken.

DORVAL.

Maar het betreft uw' Neef.

GERONTES.

'k Moei my niet met zyn zaaken;
Hy is een zot, een ſlaaf, die al zyn goed verteert
Ter liefde van zyn vrouw, waardoor hy zig verneêrt.

DORVAL.

Bedaar, bedaar myn vriend.

GERONTES.

Het zal myn zinnen krenken.
't Is altoos van dien Neef.

DORVAL.

Gy moet daar 't best van denken.

GERONTES, *zitten gaande.*

Kom, kryg een' ſtoel voor u.

DORVAL, *op een medelydenden toon, terwyl hy met den ſtoel nadert.*

Helaas! het doet my leed:
Die arme jongen!

GERONTES.

Kom, zyt ge eindelyk gereed?
Hervatten wy den zet van gistren; niet te kniezen.

DORVAL, *op den zelfden toon.*

Indien het u behaagt; maar gy zult hem verliezen.

GERONTES.

Ik weet wel beter, vriend.

DORVAL.

Ik zeg 't u andermaal.

Gy zyt hem waarlyk kwyt.

GERONTES.

Ik lach wat met die taal:

'k Verzeker u van neen.

DORVAL.

Doe hem dan hulp ontvangen;

Want anders zal hy nooit voldoen aan uw verlangen.

GERONTES.

Wie? wie?

DORVAL.

Uw' Neef,

GERONTES.

Myn Neef. 'k Spreek immers van het ſpel.

Ga zitten.

DORVAL, *zitten gaande.*

'k Wil u thans voldoen; maar evenwel,

Hoor, eer wy verder gaan...

GERONTES, *haastig.*

Zult gy my eeuwig plaagen

Met Delancour?

DORVAL.

Misſchien.

GERONTES.

En ik zal 't niet verdraagen.

DORVAL.

Gy haat hem dan?

GERONTES.

Geenzins: ik haat geen ſterveling.

DORVAL.

Maar zo gy dan niet wilt...

GERONTES.

Weêr de oude rekening?

Hoor Dorval, is 't haast uit? behaagt het u te ſpeelen?

DORVAL.

Eén woord nog, en daarna, zal 'k u niet meer verveelen.

GE-

Digitized by Google

GERONTES.

Gy maakt my raazend. — Nu?

DORVAL.

Zyt gy niet ryk myn vriend?

GERONTES.

'k Bezit ten minſten meer dan 'k immer heb verdiend.

DORVAL.

Meer dan gy noodig hebt?

GERONTES.

Dat lyd geen tegenſpreeken;
En 't is ten dienst van hun die deugd en yver kweeken;
Die arm zyn buiten ſchuld.

DORVAL.

En gy hebt van dien ſchat
Niets ovrig voor uw' Neef?

GERONTES.

Geen' penning, hoort gy dat?

DORVAL.

Nu by gevolg.

GERONTES.

En wat? —— Hoe is dat uit te leggen?

DORVAL.

Dat gy hem haat.

GERONTES.

En ik zal by gevolg u zeggen,
Dat gy uw eigen taal niet eens verſtaat: ik haat
Zyn ſlecht gedrag: zyn wys van denken doet hem kwaad.
Hem geld te geeven was hem in 't verderf te trekken.
Zyn toeſtand zal misſchien zyn dwaasheid hem ontdekken.
Dat hy eerst wyzer worde en daarna zal myn hart
Hem weêr erkennen, 'k ben bewoogen met zyn ſmart;
Maar zyn oprecht berouw moet zulks noodzaaklyk maaken.

DORVAL. *Na een weinig gezweegen te hebben ſchynt hy overtuigd en zegt zacht.*

Wel aan; kom ſpeelen wy.

GE-

Digitized by Google

GERONTES.

Het ſchynt uw hart te raaken.

Weg weg.

DORVAL, *ſpeelende.*

'k Ben moeily k

GERONTES.

Daar, de *Koning.*

DORVAL.

't Arme kind!

GERONTES.

Wie tog?

DORVAL.

Angelica.

GERONTES.

Ha, zy die my bemint?

(*Hy houdt op met ſpeelen.*)

DORVAL.

Zy heeft thans veel verdriet.

GERONTES.

Ik houd haar in gedachten.

Ik heb 'er in voorzien. Ik zal haar ramp verzachten
En ſchenken haar een' man.

DORVAL.

Ze is zo veel gunst wel waard'.

GERONTES.

Zie daar een meisje recht gezeggelyk van aart
Voldaan!

DORVAL.

Ô Ja, hy die haar zal ter vrouwe ontvangen,
Kan na geen grooter goed, geen grooter heil verlangen:
Haar inborst, zeden, haar beminnelyk gelaat...

GERONTES.

Is 't niet uitmuntend! hè? wat zegt gy?

DORVAL.

Indedaad.

GE-

Digitized by Google

GERONTES. *Hy ſpreekt in zig zelven, ſtaat daarna op, en roept.*

Hei! Dorval!

DORVAL.

Nu Mynheer?

GERONTES.

Hoor hier.

DORVAL, *opſtaande.*

Wat moet ik hooren?

GERONTES.

Gy zyt myn vriend?

DORVAL.

Gewis.

GERONTES.

Kan u myn Nicht bekooren?

Ik ſchenk ze u.

DORVAL, *verwonderd.*

Wat, Mynheer?

GERONTES.

Verſtaat gy 't niet? — myn Nicht.

DORVAL.—

Hoe? — wie?

GERONTES, *haaſtig.*

Zyt gy dan doof? of houdt gy 't voor een' pligt
My ſteeds te ontrusten? ſpreek, wilt ge u met haar verbinden,
Dan is zy tot uw' dienst?

DORVAL.

'k Zou my bedroogen vinden:
Gy ſpot 'er meê.

GERONTES.

Geenzins: kom aan, geen tyd verſpild.
'k Zal buiten 't huwlyks goed (zo gy haar hebben wilt)
Haar zo veel ſchenken, dat gy zonder zorg kunt leeven.
Wel nu, wat zegt ge 'er van? kunt gy hier tegenſtreeven?

DORVAL.

Myn waarde vriend, gy doet my veel te groot eene eer.

Digitized by Google

GERONTES.

Uw deugd is my bekend; myn hart verlaagt niets meêr
Dan haar vóór mynen dood met u vereend te aanſchouwen.

DORVAL.

Maar...

GERONTES.

Wat?

DORVAL

Haar Broeder? ——

GERONTES.

Hoe! zou die u kwelling brouwen?
Haar Broeder zegt gy! — Hoor, ik ben het die haar lot
In handen heb en met haar mallen broeder ſpot. ——
Beſluit op 't oogenblik.

DORVAL.

Wie kan zo ligt beſluiten
Tot zulk een grooten ſtap?

GERONTES.

Stel alle hinder buiten:
Indien gy haar bemint en zy 't u waardig acht;
Dit moet vooraf gaan, dan is alles reeds volbragt.

DORVAL.

Maar...

GERONTES.

Maar, alweêr een maar, wat zal het nu weêr weezen?

DORVAL.

Doet u het groot verſchil van jaaren ook niet vreezen?
Ik ben reeds veertig, en de ſchoone Angelica
Pas zestien.

GERONTES.

Dat is niets; gy zyt nog jong, 'k verſta
Wat gy wilt zeggen, maar wilt daarvoor tog niet ſchromen:
Zy is geen ligtekooi.

DORVAL.

En hebt gy wel vernomen
Of ze ook een ander heeft?

Digitized by Google

GERONTES.

Zy heeft 'er geen.

DORVAL.

Is 't waar?

Bleek u zulks duidelyk?

GERONTES.

Gelyk de dag zo klaar.

Kom, kom, befluiten wy, ik zal 't Contract doen maaken.
Zy is reeds de uwe.

DORVAL.

Ik bid...

GERONTES, *haastig.*

Wil tog dat talmen ftaaken;

Al dat geteem verveelt me.

DORVAL

Is 't mooglyk! wilt gy dan...

GERONTES.

Uw heil bevorderen, u maaken tot een' man.
'k Schenk'd het braaffte meisje en honderd duizend kroonen.
Behalven 't geen waardoor 'k myn blydfchap u zal tooneh.
Dat all' maakt u nog boos!

DORVAL.

't Is meer dan ik verdien.

GERONTES, *haastig.*

Die zedigheid ftaat gek: wat mensch heeft ooit gezien...

DORVAL.

Maak u niet moeijelyk; gy wilt het zo?

GERONTES.

Volkomen.

DORVAL.

't Is wel.

GERONTES, *verheugd.*

Waarachtig!

DORVAL.

Ja, uw gift wordt aangenomen;
Maar met beding.

GE-

Digitized by Google

GERONTES.
Wat dan?
DORVAL.
Dat het uw Nicht behaag'.
GERONTES.
Is 't anders niet; dat dit den voortgang niet vertraag'.
Daarvoor ſta ik u in. — Myn hart ſpringt op van vreugde.
DORVAL.
Als ge eindlyk maar niet ziet dat ge u te vroeg verheugde.
GERONTES.
Geen nood, ombels my, kom; — myn waarde Neef!
DORVAL.
Myn hart
Erkent uw gunst myn vriend; zy baare ons nimmer ſmart.

TWEEDE TOONEEL.

GERONTES, DORVAL, DELANCOUR, *vervolgends* PICARD.

DELANCOUR. *Hy komt door de zydeur in; doch zyn' Oom ziende en in 't voorbygaan hoorende, gaat hy uit den weg, maar blyft aan de deur ſtaan, om te luisteren.*

Hoe, Dorval!
GERONTES.
Blyder dag ſmaakte ik nooit van myn leven.
DORVAL.
Ik dank uw vriendſchap.
GERONTES.
'k Zal ze u ſteeds te kennen geeven.
Van daag zal alles in gereedheid zyn. Ik ga.
Naar myn' Notaris. — Wat geluk Angelica!
(*Hy roept.*)
Picard!
PICARD, *inkomende.*
Mynheer!

Digitized by Google

GERONTES.

Myn hoed en ſtok; —t oe, zonder toeven.

DORVAL.

Ik ga zo lang naar huis.

PICARD, *die binnen gegaan is, komt weder; geeft Gerontes de hoed en rotting, en vertrekt andermaal.*

GERONTES.

Neen dat zal niet behoeven.
Wacht ſlegts één oogenblik; want ik kom ſpoedig weêr:
'k Wil met u eeten.

DORVAL.

'k Bid vergeef het my, Mynheer:
'kHeb thuis nog iets te doen; 'k moet ook nog brieven ſchryven:
'k Zal na den middag...

GERONTES.

Ik gebied u hier te blyven;
Ga in myn kamer, daar hebt ge alles by elkaêr;
Picard is tot uw' dienst, dus is 'er geen gevaar:
Hy zal uw brieven wel beſtellen.

DORVAL.

't Kan niet weezen.

GERONTES.

En als ik het begeer? — 'k weet niet wat u doet vreezen.
Picard is wys en trouw; 'k zal voor hem zorgen

DORVAL.

Nu,
Indien g y 't zo begeert.

GERONTES.

Ik wil 't volſtrekt van u.

DORVAL.

Gy weet onze afſpraak?

GERONTES.

Hoe, zoudt gy 't in twyfel trekken!
(*Hem by de hand vattende.*)
Op 't woord van eer.

Digitized by Google

DORVAL.

't Is wel.

GERONTES, *vertrekkende.*

't Zal my tot vreugd verſtrekken,
Myn waarde Neef.

(*Delancour vertoont op 't hooren van de laatſte woorden eenige blydſchap.*)

DERDE TOONEEL.

DELANCOUR, DORVAL.

DORVAL, *in zig zelven.*

Ô Ja, 't ſchynt indedaad een droom.
Ik trouwen! ik die ſteeds voor 't laſtig huwlyk ſchroom!
In waarheid dit is vreemd.

DELANCOUR, *zeer verheugd.*

Myn vriend, wil my verſchoonen,
Zo ik myn dankbaarheid u niet genoeg kan toonen.

DORVAL.

Waar voor?

DELANCOUR.

'k Heb 't wel gehoord, myn Oom bemint my weêr;
Beklaagt myn lot; ſchenkt my zyn vriendſchap als wel eer.
Spreekt zyn' Notaris; heeft u reeds zyn woord gegeeven;
Dank hebbe uw zorg, Mynheer; ik zal gelukkig leeven.

DORVAL.

Gy vlyt u zonder grond.

DELANCOUR.

Hoe dat?

DORVAL.

Daar is niets aan.

DELANCOUR

Waarom bedriegt gy my? 'k heb alles wel verſtaan.

Digitized by Google

DORVAL.

Dat kan wel zyn; nogthans zyt gy gewis bedroogen:
Wy ſpraken niet van u, misſchien wordt myn vermogen
Nog wel zó groot dat ik u waarlyk dienst kan doen;
Maar thans vermag ik niets.

DELANCOUR, *een weinig haastig.*

Ik kan zulks niet bevroên.
Waarop heeft hy u dan zyn woord van eer gegeeven?

DORVAL.

Ik zal 't u zeggen vriend. —— Hy wil dat ik myn leven
Met uwe zuster in het huwlyk ſlyten zal.

DELANCOUR, *verheugd.*

Myn Zuster! — zult gy 't doen? — Wat wonderlyk geval! —
Stemt gy 'er in, myn Vriend?

DORVAL.

Zo 't u niet kan mishaagen.

DELANCOUR.

Ik ben verrukt, ó vreugd! 'k behoef nu niet te vraagen
Of gy het huwlyks goed... verſtaat gy my?

DORVAL.

ó Ja;
Doch zwygen wy daar van.

DELANCOUR.

Myn waarde Angelica
De vrouw van Dorval! 'k zal 't met al myn hart gedoogen.
Och! dat ik u omhelze! —— Ik ben gantsch opgetoogen.

DORVAL.

Uw Oom zal, naar ik giſ, in deez' gelegenheid...

DELANCOUR.

Ik ben gelukkig! welk een lot is my breid! ——
'k Ging naar myn' Procureur, maar kreeg hem niet te ſpreeken;
Doch na deze ommekeer laat ik het zorgen ſteeken.

Digitized by Google

VIERDE TOONEEL.

De voorigen, Mev. DELANCOUR.

DELANCOUR, *zyn vrouw te gemoet gaande.*

Mevrouw! —

Mev. DELANCOUR.

Ik wachtte u reeds: ik had uw ſtem gehoord.

DELANCOUR.

Verheug u: zie den man die my, die elk bekoort;
Die onze broeder wordt; daar binnen weinig dagen
De ſchoone Angelica zyn waarden naam zal draagen.

DORVAL.

't Zal my veel eer zyn zo uw ſtem in deze zaak
Myn wensch bevordren wil, Mevrouw.

Mev. DELANCOUR.

Met veel vermaak
Mynheer: het baart my vreugd; ik wensch u s'Hemels zegen.
(*Ter zyde.*)
All' wat ik hoor maakt my ten uiterſten verlegen:
De zaaken van myn' man —

DELANCOUR.

Weet uwe aanſtaande vrouw
Reeds van haar huwlyk?

DORVAL.

Neen.

Mev. DELANCOUR, *ter zyde.*

Zy weet niet van haar trouw!
't Is Delancour dan niet, die 't voorſloeg, naar ik reken.

DELANCOUR.

Wilt gy haar zien?

DORVAL.

O Neen: men moet haar niet verſteeken
Van 't recht dat ze op zigzelv' ten allen tyd' behoudt.
Verwittig haar vooraf, dat, zo zy met my trouwt,

Digitized by Google

Volſtrekt geen andre keus haar zinnen moet behaagen.

DELANCOUR.

Wat andre keus, Mynheer?

DORVAL.

Dat zult gy moeten vraagen.
Misſchien wordt zy bemind.

DELANCOUR.

Draag daarvoor tog geen zorg:
Zy kent uw' ſtaat, uw deugd; — ik blyf u voor haar borg;
Ik zal haar ſpreeken gaan.

DORVAL.

Die moeite zou niet baaten:
Wy moeten 't gantſche werk Gerontes overlaaten.

DELANCOUR, *koel.*

't Is wel.

Mev. DELANCOUR, *ter zyde.*

'k Begryp het niet.

DORVAL.

'k Zal in zyn kamer gaan,
Om daar te ſchryven, hy heeft my zulks toegeſtaan;
Ja zelfs bevolen, hem daar weder afte wachten.
Vaarwel; wy zullen ſtraks al 't noodige betrachten.
(*Hy gaat in 't vertrek van Gerontes.*)

VYFDE TOONEEL.

DELANCOUR. Mev. DELANCOUR.

Mev. DELANCOUR.

Gy zyt het niet naar 'k merk, van wien Angelica
Een' man ontvangt?

DELANCOUR, *verlegen.*

Zo is 't: myn Oom...

Mev. DELANCOUR.

Uw Oom!

DE-

Digitized by Google

DELANCOUR.

Ó Ja.

Mev. DELANCOUR.

En ſprak hy wel met u? heeft hy wel eens vernomen
Of 't met uw' zin is?

DELANCOUR, *een weinig haastig.*

Ja, 't is met myn' zin, volkomen.
'k Ben niet gehoond, of hebt gy Dorval niet gezien?
Heeft hy 't my niet gezegd?

Mev. DELANCOUR, *mede een weinig haastig.*

Het is van hem misſchien
Slechts een beleefdheid; moest uw Oom het u niet vraagen?

DELANCOUR, *verlegen.*

Dat is ——

Mev. DELANCOUR.

Dat is? —— ik merk dat wy hem ſteeds mishaagen.

DELANCOUR, *haastig.*

Maar gy neemt alles op zyn ergst, hierdoor, Mevrouw,
Wordt ge onverdraaglyk, en als ik u raaden zou...

Mev. DELANCOUR, *met ſpyt.*

Ik onverdraaglyk! ik! en gy doet my zulks hooren?
(*Teder.*)
Ach! waarde Delancour! zie hier het uur geboren
Waarin ik u mishaag; 'k geloof dat thans uw hart
Zig zelv' en my vergeet, door overmaat van ſmart.

DELANCOUR, *ter zyde.*

't Is niet dan al te waar. ——
(*Tegen Mev. Delancour.*
Kunt gy het my vergeeven?
Voortaan zal ik u nooit, hoe 't gaan moog', wederſtreeven.
Maar is 't charakter van myn' Oom u niet bekend?
Moet ik te vooren met hem twisten, of in 't end
Myn Zuster ſpyt aandoen? zal ik haar tederheden
Doen zwygen? kan zy zig aan beter man beſteeden?
Gerontes zelf heeft hem verkoozen, dus zyn wy,

Digitized by Google

Hoe ook 't geval zig keer', van alle zorgen vry.

Mev. DELANCOUR.

Welaan, 't mishaagt my niet, beſtuur voortaan de zaaken,
't Zal u voor my gewis beminnelyker maaken.
'k Prys uwe inſchiklykheid; maar zeg my eens, wie al
Den toeſtel tot den echt uws vriends, bezorgen zal?
Zou 't niet welleevend zyn uw' Oom zulks op te draagen?

DELANCOUR.

Gy hebt gelyk. — All' wat gy zegt kan my behaagen;
Doch daar is tyds genoeg voorhanden.

Mev. DELANCOUR.

Hoor, Mynheer;
'k Bemin Angelica, maar zy moest zig deze eer
Ook waardig maaken; ver van my dus laag te hoonen;
Doch ze is uw Zuster, 'k wil de ondankbre des verſchoonen.

DELANCOUR.

Hoe! zy ondankbaar! zy! myn Zuster!

Mev. DELANCOUR.

't Lust my niet
U zulks te toonen; want het baarde u ligt verdriet.
'k Zal haar verzoeken een verklaaring my te geeven,
Van 't geen...

DELANCOUR.

Van wat?

Mev. DELANCOUR.

Redaar, gy moet uw drift weêrſtreeven;
Heb ſlechts geduld, Mynheer.

DELANCOUR, *haastig.*

Neen, 'k wil dat gy 't ontdekt.

Mev. DELANCOUR.

Wel aan, ik zal, ſchoon 't u misſchien tot ſmart verſtrekt,
Gehoorzaam zyn.

DELANCOUR, *ter zyde.*

Zal ik dan eeuwig moeten vreezen!

Mev.

Digitized by Google

Mev. DELANCOUR.

Uw Zuster....

DELANCOUR.

Nu?

Mev. DELANCOUR.

Moet met uw' Oom in afspraak weezen.

DELANCOUR.

Waarom?

Mev. DELANCOUR.

Om dat zy durft verhaalen, tot myn smaad,
Dat alle uw zaaken in de war zyn; ja...

DELANCOUR, *ontsteld en verwonderd.*

Dit gaat
Wat al te hoog, Mevrouw, en zult gy het gelooven?
Myn zaaken in de war!

Mev. DELANCOUR.

Geenzins; 't geen daarenboven
My zeer verwonderd, is, dat zy my stout beticht,
Dat ik, hoe smart my zulks! door 't schenden van myn' pligt
U zo ver heb gebragt; of dat voor 't minst myn leven,
Myn wyz' van denken, u den doodsteek heeft gegeeven.

DELANCOUR.

Wie! gy? beticht zy u?

Mev. DELANCOUR.

Dit belge u niet, myn hart;
Ik zie wel dat zy dwaalt.

DELANCOUR, *met vervoering.*

Het baart me een bitre smart,
Vermits het u betreft.

Mev. DELANCOUR.

Zou zulks u droevig maaken!
Voor my ik acht het niet, en 't zal myn hart niet raaken.
Ik gis met reden dat uw Oom het heeft verspreid.

DELANCOUR.

Myn Oom, ô neen: hy heeft te veel beschеidenheid;

Digitized by Google

Hy is niet kwaad van aart.

Mev. DELANCOUR.

Hoe zou zulks mooglyk weezen!
Hy is niet kwaad van aart! — 't Is hem te veel gepreezen
Zo even heeft hy my nog laag behandeld, maar,
'k Vergeef het hem.

DELANCOUR.

Uw deugd wordt daardoor openbaar.

ZESDE TOONEEL.

De voorigen, EEN KNECHT.

DE KNECHT.

Mynheer! een Brief.

DELANCOUR, *driftig.*

Geef hier.

(*De knecht vertrekt.*)

ZEVENDE TOONEEL.

DELANCOUR, Mev. DELANCOUR.

DELANCOUR, *ter zyde.*

Van wien! — welk eene ontroering!
't Is van myn' Procureur.

Mev. DELANCOUR, *hem aanziende.*

Ô Hemel! wat vervoering! —
Wie is het die u schryft?

DELANCOUR.

Een oogenblik geduld. —

(*Hy gaat ter zyde; leest den Brief, zucht, en geeft tekens van groote droefheid.*)

Mev.

Digitized by Google

Mev. DEAANCOUR, *ter zyde.*
't Is of die brief zyn ziel met doodlyke angst vervuld.
DELANCOUR, *na geleezen te hebben.*
Ik ben verlooren!
Mev. DELANCOUR, *ter zyde.*
Och wat heeft men hem geſchreeven!
DELANCOUR, *ter zyde, met de uiterſte ontſteltenis.*
Beklaagenswaarde vrouw! helaas! hoe zal zy beeven! —
Zal ik 't haar zeggen; 'k heb geen moeds genoeg, ô neen, —
In welk een' jammerpoel van duizend eislykheên
Lig ik verzonken!
Mev. DELANCOUR, *ſchreijende.*
Ach! myn Delancour! myn waarde!
Zeg my tog wat 'er is! of ben ik dan op aarde
Niet al uw troost, uw heul, uw eenigſte vriendin?
DELANCOUR.
Daar, zie myn' ſtaat; —— lees zelf.
(*Hy werpt den brief op tafel.*)
ô Hemel! Hemel! in
Wat toeſtand is myn hart!
(*Hy vertrekt in de uitterſte droefheid.*)

AGTSTE TOONEEL.

Mev. DELANCOUR.

(*Zy ſtaat eenige oogenblikken ſpraakloos, ontſteld en bedroefd; eindelyk valt zy op een' ſtoel, die by de tafel ſtaat neder; zucht, neemt den brief op en herhaalt de woorden van haar' man.*)

„ Lees zelf"! — kan ik het leezen? —
Ik durf het niet beſtaan. — Ik beef. — Wat moet ik vreezen! —
(Zy *opent den brief en leest.*)

MYN-

Digitized by Google

MYNHEER!

Alles is verlooren: uwe ſchuldeiſchers hebben niet willen tekenen; het vonnis is bekrachtigd; het zal UEd, getekend, gezonden worden. — Zyt op uw hoede: er is priſe du corps *verleend.*

(Zy *blyft eenige oogenblikken als roereloos, en zucht, De trekken in haar gelaat geeven de hevigſte ſmart te kennen; zy ſtaat vervolgends op; houdt den Brief in haare handen, en zegt.*)

Wat hoor ik! Hemel! ach! wat eislyk ongeluk!
Myn man met ſchuld belaan! — in 't hevigst van den druk
Gevaar te loopen van zyn vryheid te verliezen! ——
Zyn vonnis reeds geveld! — helaas, wat zal ik kiezen? —
Doch, — hoe kan 't mooglyk zyn! — geen dobbelaar! — geen man
Voor kwaad gezelſchap, 't welk het hart bederven kan! ——
Geen dronkaart! — Maar, zou ook zyn eertyds groot vermogen (gen!
Door my verſpild zyn? — ach! wat nacht bedwelmt myn oo.
Wat felle donderſlag treft myn verbysterd oor! ——
My dunkt dat ik alreê de wreedſte ſmaadreên hoor; ——
Dat my Angelica verwyt; —— 'k breng my te binnen
Hoe my Gerontes haat! —— de dwaaling die myn zinnen
Zo lang betoverde is in waarheid thans verkeerd: ——
'k Zie onzen misſlag klaar. —— Wat zyn wy diep verneêrd!
Een dwaaze liefde deed myn' man zig zelv' vergeeten, —
Myne onêrvaarenheid; —— doch hy moest beter weeten; ——
Ja, Delancour heeft ſchuld. —— Maar, ben ik zelv' wel vry?
Ben ik óók ſchuldig? — Ja, ik ben het meer dan hy. ——
Wat midlen zyn er om bytyds dit kwaad te weeren? ——
Zyn Oom alleen; —— o ja, zyn Oom kan 't onheil keeren. ——
Doch zal myn Delancour, in 't aaklig oogenblik
Van droefheid, grievende angſt, en doodelyke ſchrik,

In-

Digitized by Google

Inſtaat zyn —— maar deed ik hem tot dat uitterſt komen?
Waarom dan ga ik niet? —— achtdurfde ik zonder ſchroomen
Hem vinden gaan; durfde ik, voor hem ter neêr geknield,
Hem ſmeeken! — neen, geen hoop; byna door ſmart ontzield
Zal ik niets dan zyn ſmaad en zyn verachting hooren.
Doch ſtellen we ons het lot van Delancour te vooren;
Wat is zyn toeſtand wreed!
(*Na zig bedacht te hebben.*)
Ik ga Gerontes zien.
Och wilde hy aan ons zyn raad' en byſtand biên!

NEGENDE TOONEEL.

Mev. DELANCOUR, MARTON.

MARTON.

Wat doet gy hier, Mevrouw? 'k vrees voor het dierbaar leven
Van uwen echtgenoot.

Mev. DELANCOUR.

Helaas! gy doet my beeven;
Ik vlieg tot zyn behoud.

TIENDE TOONEEL.

MARTON.

Welk een verwarde zaak!
Doch zo zy ſchuld heeft, dan verdient die vrouw van ſmaak...
Maar zacht, wie zie ik daar!

Digitized by Google

ELFDE TOONEEL.

MARTON, VALERIUS.

MARTON.

Gy kunt niet flechter komen
Dan nu Mynheer.

VALERIUS.

Ik heb het droevig nieuws vernomen.
'k Was by zyn' Procureur; bood hem myn beurs, ja meer;
Zelfs myn Credit.

MARTON.

Gy zyt een edelmoedig heer.

VALERIUS.

De hoop op uitkomst is gewis geheel verlooren.
Spreekt by zyn' Oom?

MARTON.

Deze is, naar my de knecht deed hooren,
By zyn' Notaris.

VALERIUS.

Hoe!

MARTON.

Hy heeft altoos het een
Of ander aan de hand; zulks is niet ongemeen. ——
Spraakt gy hem gaarne?

VALERIUS.

Ô Ja, ik wil ik moet hem ſpreeken.
Na my het ongeluk zo duidlyk is gebleeken,
Wil ik myn best doen: 'k ben alleen en heb meer goed
Dan noodig is; 'k bemin met een oprecht gemoed,
De ſchoone Angelica; 'k wil aan haare eerbre zeden,
My huwen, dus moog' zy haar huwlyks goed beſteden
Om een' rampzalige te helpen uit den nood,
Ik bied het daartoe aan.

MAR-

Digitized by Google

MARTON.
Uw liefde is waarlyk groot.
VALERIUS.
Durf ik my vlyen...
MARTON.
Ja, en 'k zal 't u duidlyk toonen.
Gerontes, om de deugd van zyne Nicht te loonen,
Zal haar door 't huwelyk verbinden.
VALERIUS.
Hoe! is 't waar!
Wil hy thans dat zy huwe?
MARTON.
Ô Ja Mynheer.
VALERIUS.
Deez' maar
Ontroert myn ziel; want zo hy zulks heeft voorgenomen,
Staat ook de keuze aan hem, en ik heb 't all' te ſchroomen.
MARTON, *na een oogenblik toevens.*
Dat zou wel kunnen zyn.
VALERIUS.
Is dit nu troost voor my?
MARTON.
Gewis; en waarom niet?
(*Zig naar de deur keerende.*)
Kom, Juffrouw, 't is hier vry.

TWAALFDE TOONEEL.

De voorigen, ANGELICA.

ANGELICA.
'k Ben zeer ontſteld, Marton.
VALERIUS.
Wat kon u dus ontſtellen?

AN-

ANGELICA.

Myn arme broeder! och!

MARTON.

Wilt ge u op nieuw weer kwellen?

ANGELICA.

Hy is wat meer gerust.

MARTON.

Hoor eens naar my, myn kind.
Mynheer Valerius, die u oprecht bemint,
Heeft me een gelukkig nieuws voor u en hem doen hooren.

ANGELICA.

Ook voor myn' Broeder?

MARTON.

't Heil u door zyn deugd beſchooren
Is uwe liefde waard.

VALERIUS, *zacht tegen Marton.*

Ontdek haar niets.
(*Tegen Angelica.*)
Myn hart,
Dat voor uw wedermin de zwaarſte rampen tart,
Kan niets beſtaan dat gy niet dubbel waard' zoudt weezen.

MARTON.

Men ſpreek' Gerontes eerst.

ANGELICA.

Zoudt gy, gy die voor dezen
By hem myn voorſpraak waart...

MARTON.

'k Begryp u, zou ik niet;
Met al myn hart myn kind: ik deel in uw verdriet.
Maar, als ik 't wel bedenk, wat zal ik hem tog zeggen? —
Kom, laat ons alles eerst met aandacht overleggen. —
Maar zacht, wie hoor ik daar?
(*Zy gaat naar de deur van Gerontes kamer en komt te rug.*)
't Is Dorval!

(*Te*

Digitized by Google

(*Tegen Valerius.*)

Pak u weg;
Ga in myn kamer; volg in alles 't geene ik zeg.

VALERIUS.

Zo gy uw' Broeder ziet...

MARTON.

Ei kom tog, zonder toeveti;
Voort, voort van hier.

(*Zy trekt hem voort en gaat met hem binnen.*)

ANGELICA.

Dat zou myn hart nog meer bedroeven.

(*Zy wil vertrekken.*)

DERTIENDE TOONEEL.

ANGELICA, DORVAL.

DORVAL.

Blyf, blyf, Mejuffrouw blyf! — Angelica!

ANGELICA, *terug komende.*

Mynheer!

DORVAL.

Hebt gy uw' Oom gezien?

ANGELICA.

Ó Ja, Mynheer.

DORVAL.

Wanneer?

ANGELICA.

Deez' ochtend.

DORVAL.

Vóór dat hy van huis ging zou ik denken?

ANGELICA.

Ó Ja, Mynheer.

DORVAL.

Hy schynt u al zyn gunst te schenken.
Is hy reeds wederom?

Digitized by Google

ANGELICA.

ô Neen, Mynheer.

DORVAL, *ter zyde.*

Heur hart
Is waarlyk zeer oprecht, hoe ook door 't lot benard.
Zy weet nog niets.

ANGELICA.

Mynheer verſchoon me, indien myn reden
U belgen; zyn 'er thans geen nieuwe omſtandigheden
Die my betreffen, by myn' Oom door u gehoord?
'k Weet dat gy by hem waart.

DORVAL.

Ja: dat gy hem bekoort;
Dat hy u lief heeft, en ten hoogſten is genegen.

ANGELICA, *zedig.*

Och hy is goed.

DORVAL.

Hy ſchynt uw heil zelfs te overwegen.
In ernſt, hy denkt aan u.

ANGELICA.

't Is een geluk voor my.

DORVAL.

Hy denkt reeds op uw echt.

ANGELICA, *zeer zedig.*

't Staat hem volkomen vry:
Zyn wil ſtrekt my ten wet.

DORVAL.

Wil 'k u nog meer ontdekken?
'k Ben zeker dat het u tot groote vreugd zal ſtrekken.
Weet dat hy reeds voor u een' man verkoozen heeft.

ANGELICA, *ter zyde.*

ô Hemel! 'k vrees!

DORVAL, *ter zyde.*

't Schynt dat zy heimlyk hier voor beeft.

ANGELICA, *beevende.*

Durfde ik u vraagen...

DOR-

Digitized by Google

DORVAL.

Wat, Mejuffrouw? ſtaak dat vreezen.

ANGELICA.

Is hy by u bekend, hy die myn deel zal weezen?

DORVAL.

ô Ja, gy kent hem ook.

ANGELICA.

Ik ken hem ook! wat vreugd!

DORVAL.

Voorzeker kent gy hem.

ANGELICA.

Mynheer! — verſchoon myn jeugd; —
Ik verg u reeds te veel.

DORVAL.

Gy kunt my niet mishaagen;
Spreek vry.

ANGELICA.

Durf ik u naar des jongmans naam wel vraagen?

DORVAL.

Zyn naam, Mejuffrouw?

ANGELICA.

Ja, Mynheer, zo gy dien weet.

DORVAL.

Maar —— zo 't in alles ſchijnt geen jongman was?

ANGELICA, *ter zyde.*

Wat leed!

DORVAL.

Gy zyt verſtandig, ſiend in al de handelingen
Uws Ooms....

ANGELICA, *ontſteld.*

Denkt gy, Mynheer, dat hy my ook zou dwingen?

DORVAL.

Wat noemt gy dwingen?

ANGELICA, *met drift.*

Maar —— in weerwil van myn hart ——
Hy is zo goed? wie heeft hem tot myn wreede ſmart
Dien raad gegeeven? die party tog voorgeſlagen?

DORVAL, *een weinig ſcherp.*

Maar die party —— zou u zyn keur zo zeer mishaagen?
Zo ik het nu eens waar'

ANGELCA, *met vreugd.*

Te beter was 't, Mynheer.

DORVAL, *vergenoegd.*

Te beter was 't!

ANGELICA.

ô Ja: gy zyt een man van eer;
Aandoenlyk, vol van deugd; indien ik kon vertrouwen
Dat gy het waart, Mynheer, zou 't my geen zorgen brouwen.
Zo gy myn' oom deez' raad gegeeven hebt; hy my
Reeds uitgehuwlykt heeft, raak ik wel weder vry.
Uwe edelmoedigheid...

DORVAL, *ter zyde.*

Kan 't wel oprechter weezen! ——
Angelica!

ANGELICA, *droevig.*

Mynheer!

DORVAL.

Gy doet my billyk vreezen;
Vooringenomenheid regeert misſchien uw hart.

ANGELICA, *met vervoering.*

Helaas, Mynheer!

DORVAL.

't Is klaar.

ANGELICA.

Heb meêly' met myn ſmart!

DORVAL, *ter zyde.*

Ik heb het wel gezegd; gelukkig dat myn liefde
Nog niet geworteld is, hoewel haar deugd my griefde.

ANGELICA.

Gy zegt my niets, Mynheer?

DORVAL.

Mejuffrouw! ——

AN-

Digitized by Google

ANGELICA.

Zou de geen,
Voor wien ik ben geſchikt, ſchoon tegen alle reên,
Zou hy op uwe hulp en voorſpraak kunnen roemen?

DORVAL.

Zo wat.

ANGELICA, *met drift, en op een verzekerenden toon.*

Ik waarſchouw u; ik zal zyn liefde doemen;
Ik zal hem haaten.

DORVAL, *ter zyde.*

Hoe beminlyk is de deugd
Van openhartigheid!

ANGELICA.

Verſchoon myn teedre jeugd!
Zyt mededogend! zyt grootmoedig! hoor myn ſmeeken!

DORVAL,

Wel nu, ik zal het zyn; —— 'k beloof voor u te ſpreeken;
Gy zult voldaan zyn, zo myn vriendſchap iets vermag.

ANGELICA, *verblyd.*

'k Zal u gelyk my zelv' beminnen na deez' dag.

DORVAL, *vergenoegd.*

Onnozel mysje!

ANGELICA, *vervoerd.*

Ik kus uw hand: gy zyt myn vader.

DORVAL.

Myn waarde dochter!

VEERTIENDE TOONEEL.

De voorigen, GERONTES.

GERONTES, *op een gulhartigen toon.*

Goed! couragie! 't komt al nader;
Ga voort zo kinderen.

Digitized by Google

(*Angelica gaat geheel verlegen ter zyde, terwyl Dorval glimlacht.*)

Maar wat is dit! —— Hoe nu!
Belemmert u myn komst? ik prys u, zyt niet schuw.
Gy, Dorval, deed zeer wel, myn Nicht vooraf te spreeken,
Uwe onderlinge liefde, is my thans klaar gebleeken.
Kom, toe, Angelica, omhels uw' Bruidegom.

ANGELICA, *verwonderd en verslagen.*

Ik beef.

DORVAL, *ter zyde en glimlachende.*

Zie daar 't geheim door hem ontdekt.

GERONTES, *driftig tegen Angelica.*

Zie óm.
Hoe! wat betekent dat? welk een ontydig vreezen!
Als ik niet hier ben schynt gy 't met hem éens te weezen;
En als ik kom, dan wykt ge en ziet hem zelfs niet aan!
Kom nader.

(*Tegen Dorval.*)

Toe, gy ook.

DORVAL, *lachende.*

Zacht, vriend, laat my begaan.

GERONTES.

Ja, ja, gy lacht, gestreeld door 't zoet dat gy zult smaaken;
Lach vry; maar die niet lacht dan om my dol te maaken,
Behaagt my niet. Mynheer de lacher, hoor naar my!

DORVAL.

Hoor zelf.

GERONTES, *tegen Angelica.*

Ei nader tog!

(*Hy wil haar hand vatten.*)

ANGELICA, *schreijende.*

Myn Oom!

GERONTES.

Die talmery...

Hoe

Hoe! huilt gy! wordt myn nicht een kind? of moet ik denken
Dat zy 'er wat meê gekt; dat zou myne achting krenken.
(*Hy vat haar hand, noodzaakt haar op 't midden van het tooneel te komen. Vervolgends keert hy zig naar Dorval en zegt met een foort van gulhartigheid.*)
Ik hou haar.

DORVAL.

'k Bid...

GERONTES, *haastig.*

Zwyg stil,
(*Tegen Angelica, die hem iets wil zeggen.*)
Stil zeg ik: hoort gy 't niet?
(*Meer bedaard.*)
'k Heb alles reeds bezorgd, en 't baart my geen verdriet.
'k Wacht myn' Notaris, de minut is reeds geschreeven.
Straks zal hy hier zyn.

DORVAL,

Maar, zo gy gehoor wilt geeven...

GERONTES,

Ik zeg u nog eens, zwyg. —— Omtrent het huwlyks goed,
Beging myn Broeder (schoon dat niets ter zaake doet)
Een' misslag, dat hy 't door zyn zoontje liet bewaaren;
Want deze, zekerlyk geen groote vriend van spaaren,
Is ongetwyfeld niet zeer eerelyk geweest.
Hy had zyn vrienden; dan dit maake u niet bevreesd:
Het moet 'er weêr zyn, ja ik wil daar borg voor blyven.
Gy weet ik doe altoos het geene ik zeg bekyven.

ANGELICA, *ter zyde.*

Helaas! ik kan niet meer.

DORVAL, *verlegen tegen Gerontes.*

't Is alles goed... maar...

GERONTES.

Wat?

DORVAL, *Angelica aanziende.*

Mejuffrouw heeft nog iets...

ANGELICA, *beevende.*

Wie? ik! —— Mynheer...

GERONTES.

Wel dat
Zy ſpreeke, ik zal terſtond, all' wat zy my kan zeggen,
Zo kort a's mooglyk zy en grondig wederleggen.
Vermits all' 't geene ik wil, beveel en doe, alleen
Ten haaren dienst geſchiedt.

DORVAL.

Ik zelf zal om die reên
Dan ſpreeken.

GERONTES.

Hoe!

(*Angelica gaat ter zyde, geheel ontzet, terwyl Dorval mede te rug wykt.*)

Wat nu! gy hebt me uw woord gegeeven.

DORVAL.

Op voorwaarde echter; 'k ben dus by myn woord gebleeven.

GERONTES, *tegen Angelica.*

Heeft men u tegen my kwaadaartig opgezet?
Heeft die laatdunkende, myn Nicht, het werk belet? ——
Mevrouwe Delancour; —— 'k zweer my te zullen wreeken,
Op haar, op u...

(*Hy drygt haar.*)

DORVAL, *ernstig.*

Mynheer, hoor my één woord ſlechts ſpreeken.
Gy hebt thans ongelyk.

GERONTES.

Hebt gy dan ſchuld?

(*Angelica neemt dit oogenblik te baat, en vertrekt.*)

DORVAL.

Gantsch niet.

VYF-

VYFTIENDE TOONEEL.

GERONTES, DORVAL.

GERONTES.

Dus vindt all' wat 'er leeft vermaak in myn verdriet.
Men hoont myn vriendſchap en heeft my ten ſpot verkooren.

DORVAL.

Maar hoor toch reden!

GERONTES.

Neen, ik wil naar niemand hooren. —
Ik ben een man van eer, en zyt gy 't ook, welaan; —
(*Zig omkeerende roept hy.*)
Angelica!

DORVAL, *weg ſluipende.*

Hy mogt tot gramſchap overſlaan.

GERONTES.

Waar is ze? Angelica!

ZESTIENDE TOONEEL.

GERONTES.

Wel wat vervloekte kuuren!
Picard! Marton! Courtois! René! — Hoe lang zal 't duuren!
Beef voor myn wraak! — Marton! — De duivel haal dat vee.
(*Hy keert zig om, en Dorval niet ziende blyft hy verbaasd ſtaan.*)
Hoe! hy verlaat my ook! — hé Dorval! Dorval! hé! —
ô Die onwaardigen! — ondankbren! — ongetrouwen! —
Hé! komt 'er niemand dan! — hoe zal het hun berouwen! —
Picard! Picard!

Digitized by Google

ZEVENTIENDE TOONEEL.

GERONTES, PICARD.

PICARD.

Mynheer!

GERONTES.

Hoe ſchurk! gy antwoordt niet?

PICARD.

Vergeef het my Mynheer! ik ben hier, als gy ziet.

GERONTES.

Elendige! 'k riep meer dan tienmaal.

PICARD.

Kan het weezen!
Dat ſpyt me.

GERONTES.

Ei, doet het, ſchelm?

PICARD, *ter zyde.*

Ziedaar my fraai gepreezen.

GERONTES.

Hebt gy myn' vriend gezien?

PICARD.

Ja wel.

GERONTES.

Nu voord; — waar dan?

PICARD.

Terwyl hy uitging.

GERONTES, *haaſtig.*

Goed; wat weet ge 'er verder van?
Hoe is hy uit gegaan?

PICARD, *ter zyde.*

Wat onverſtandig vraagen!
(*Norsch.*)
Zo als men uitgaat.

GERONTES, *moetjelyk.*

Schelm! 'k laat my van u niet plaagen.

(*Hy*

Digitized by Google

(*Hy dreigt, en ſtoot hem weg.*)

PICARD, *achterwaards wykende.*

Zendt gy my weg, Mynheer?

GERONTES.

Wegzenden! en waarheen?

(*Hy ſtoot hem andermaal weg. Picard valt tuſſchen de ſtoelen en de tafel; Gerontes loopt om hem te helpen, en doet hem opſtaen.*)

PICARD.

Ei my!

(*Hy leunt op een' ſtoel. en geeft blyken van pyn te gevoelen.*)

GERONTES, *verlegen.*

Wat deert u?

PICARD.

Och! ik ben gewond! — myn been! —

GERONTES, *ter zyde, met nadruk.*

Het doet my waarlyk leed.

(*Tegen Picard.*

Hoe is 't kunt gy nog loopen?

PICARD. *Hy poogt te gaan, dat echter zeer kwalyk geſchiedt.*

'k Geloof van ja Mynheer.

GERONTES.

Toe ga dan.

PICARD, *droevig*

'k Wil niet hoopen

Dat gy my wegzendt Heer?

GERONTES, *driftig.*

In geenen deele; ga,

Ga ſpoedig naar uw vrouw; dat ze u verzorg':

(*Hy wil hem geld geeven.*)

Daar na

Kunt ge u verkwikken.

PICARD, *ter zyde.*

Och! wat edelmoedigheden!

GE-

Digitized by Google

GERONTES.

Daar neem het aan.

PICARD.

Mynheer, ik ben reeds wel te vreden;
De pyn vermindert wat, ik hoop het zal wel gaan;
Ik dank u, indedaad.

GERONTES.

Daar zeg ik, neem het aan.

PICARD.

Mynheer...

GERONTES, *haastig.*

Hoe nu! is dit uit trotsheid; uit verachting,
Of haat? dat weigeren gaat boven myn verwachting.
Of meent gy dat ik het uit nyd, met voordacht deed? ——
Neem aan dan; toe neem aan; —— het doet my waarlyk leed.
Neem aan; maak my niet dol.

PICARD.

Bedaar, 'k zal u vernoegen.
Heb dank, Mynheer.

GERONTES.

Nu kunt ge u by uw vrouw vervoegen.
Vertrek.

PICARD.

Ik zal Mynheer.
(*Hy gaat als iemand die zig bezeerd heeft.*)

GERONTES.

Daar is myn ſtok.

PICARD.

Mynheer...

GERONTES.

Neem aan: ik wil het zo.

PICARD. *Hy neemt den ſtok aan.*
Wat goedheid!

Digitized by Google

AGTTIENDE TOONEEL.

GERONTES, MARTON.

Deze keer
Liep myne haastigheid te hoog: zy deed my beeven.
De drommel haal haar; 't is het eerst van al myn leven.
(*Met groote ſtappen voortgaande.*)
Maar Dorval heeft de ſchuld: hy zet myn gramſchap aan.

MARTON.

Mynheer, zo 't u behaagt kunt gy aan tafel gaan.

GERONTES, *zeer haastig.*

Loop voor ſint felten; 'k heb geen trek, ik wil niet eeten.
(*Hy gaat in zyn kamer.*)

NEGENTIENDE TOONEEL.

MARTON.

Patientie! —— 'k zou van daag geen beter middel weeten;
Als zwygen; want om in Geronies ongenaê,
Iets uittevoeren voor de droeve Angelica,
Zou tog onmooglyk zyn; Valerius moet wachten,
En komen morgen weêr. —— Ik zal met yver trachten,
Den man te helpen; want myn hart is voor de jeugd
Een toevlucht in den nood; —— behoudens eer en deugd.

Einde van het Tweede Bedryf.

DER.

Digitized by Google

DERDE BEDRYF.

EERSTE TOONEEL.

PICARD, MARTON.

Picard komt door de middendeur in, en Marton uit het vertrek van Delancour.

MARTON.

Gy zyt dan daar ik merk reeds wederom geneezen?

PICARD, *met de rotting van Geronte.*

Ja, 'k hink flechts wat; doch dat zal ook haast over weezen.
De ontfteltnis trof my meer dan wel 't gevoel der fmart.
Ik ben 'er voor beloond: Geronte heeft een hart,
Dat waarlyk deugdzaam is.

MARTON.

Zo brengen de ongelukken
Niet zelden voordeel aan, hoe zwaar ze ons mogen drukken.

PICARD, *vergenoegd.*

Myn arme Meester! —— 'k heb om zyn mildaadigheid
Geweend, hoewel zyn drift hem keer op keer verleidt.
Hy had, ik fta zulks toe, myn beenen kunnen breeken,
Maar fchoon hy 't had gedaan, ik zou my oog niet weeken;
'k Zou 't hem vergeeven.

MARTON.

't Is een man, gantsch ongemeen;
Zyn hart is deugdzaam, vol van toegenegenheên. ——
Eén vuil gebrek nogthans ontluistert zyne dagen,
'k Meen, dat hy eeuwig knort.

PICARD.

ô Wie kan elk behaagen!
Wie is volmaakt!

MAR-

Digitized by Google

MARTON.

't Is waar. — maar weet gy reeds Picard
Dat hy tot nog toe niets gegeeten heeft! — zyn hart, —
Ga zien wat hem tog deert.

PICARD.

Heeft hy niet willen eeten!
Waarom?

MARTON.

't Is me onbekend; ik kan u slechts doen weeten
Dat hier iets voorviel 't welk ons byster heeft ontsteld.

PICARD.

Dat weet ik; want uw Neef heeft me alles reeds verteld.
Maar heeft myn Meester ook bericht daarvan bekomen?

MARTON.

't Geloof het niet.

PICARD.

Wel zo! heeft hy het niet vernomen!
Dat zal hem spyten.

MARTON

Ja, en de arme Angelica?

PICARD.

En dan Valerius?

MARTON.

Valerius?

PICARD.

Wel ja.

MARTON.

Die is hier steeds in huis, en wil ons niet verlaaten,
Hy geeft den broeder moed, ja tracht hem te bepraaten;
Dat hy te vreden zy; hy ziet met tederheid
De zuster aan, die om haar noodlot bitter schreit.
Hy troost Mevrouw, deez' zucht, die wanhoopt, daar een ander,
Zig zelv' vergeet; in 't kort men klaagt hier met elkander.
Picard, ons huis is thans een chaos van verdriet.

PICARD.

't Is ongelukkig; — en myn Meester weet het niet!

Neemt

Neemt gy't niet wel op u hem daarvan te onderrichten?

MARTON.

Ja; want wie anders tog zou men 'er toe verpligten?
Thans echter is hy veel te knorrig.

PICARD.

'k Zal eens zien;
'k Zal by hem gaan om hem zyn rotting aan te biên.

MARTON.

Dat 's goed; zie eens, Picard, of hy naar u wil hooren,
En ftel hem 't ongeluk van zynen neef te vooren; ——
Toe zie dat gy hem ſpreekt.

PICARD.

Ik zal het doen Marton,
En u berichten of ik op zyn hart iets won.

(*Hy opent voorzichtig de deur van Gerontes vertrek; gaat binnen, en ſluit dezelve achter zig toe.*)

MARTON.

Ga zachtjes tog Picard. —— Hy is, met ernst geſproken,
Een recht gulhartig mensch: 't heeft hem nog nooit ontbroken,
Aan deugd, dienſtvaardigheid, of ongeveinsde trouw:
Hy is hier de eenigſte ook daar 'k waarlyk veel van hou';
Want al dat andre volk, kan my gantsch niet behaagen.

TWEEDE TOONEEL.

DORVAL, MARTON.

DORVAL, *zacht.*

Wel nu, Marton?

MARTON, *nygende.*

Mynheer!

DORVAL, *glimlachende.*

't Schynt dat de donkre vlagen
Nog niet voorby zyn; want uw heer is nog te onvreên;
Nog even knorrig.

MARTON.

ô Gy kent hem naar ik meen,
Dat is niets ongewoons, en 't zal ook wel zo blyven.

DORVAL.

Op my nogthans zal hy nooit knorren, nimmer kyven.

MARTON.

Somtyds wel eens Mynheer.

DORVAL, *glimlachende.*

Ja maar dat acht ik niet.
'k Wed, als ik by hem ga, als hy my naauwlyks ziet,
Dat hy my zelfs beleefd en vriendlyk zal onthaalen.

MARTON.

Dat zou wel kunnen zyn, de vriendſchap ſtelt hem paalen:
Hy acht, bemint u zelfs; —— 't is echter, op myne eer,
Een vreemde zaak: hy is een dolkop, gy Mynheer,
Zyt daar en tegen ſteeds bedaard.

DORVAL.

Dat is de reden,
Dat onze vriendſchap nooit door tweedragt wordt beſtreeden.

MARTON.

Zyt gy van meening naar hem toe te gaan?

DORVAL.

ô Ja,
Ik wilde nogthans eerst de ſchoone Angelica
Eens zien: waar is zy?

MARTON, *met drift.*

Och! —— weet gy van de ongelukken
Haars broeders? — ze is by hem; — de rampen die hem drukken
Zyn onbeſchryflyk groot.

DORVAL, *met nadruk.*

Wist ik die ſlegts alléén!
De gantſche wereld weet zyn bittre tegenheên.

MARTON.

En wat tog zegt men wel?

DORVAL.

Hoe kunt gy zulks nog vraagen?
De ondankbren ſchuwen hem; daar andren hem beklaagen:
Hy moet niet min de ſpot der afgunst ondergaan.

MARTON.

ô Hemel! wat al heeft de Juffer uit te ſtaan!

DORVAL.

Ik moet haar ſpreeken.

MARTON.

Mogt ik weeten welke dingen
Gy haar te zeggen hebt; zy ziet zig thans omringen
Van duizend rampen; 'k deel oprecht in haare ſmart;
'k heb medelyden met den toeſtand van heur hart;
Verſchoon myn vryheid!

DORVAL.

Hoor, Marton, 'k heb iets vernomen
Van een' Valerius.

MARTON.

Zo.

DORVAL.

Kent gy hem?

MARTON.

Volkomen;
Zeer wel Mynheer, ik was zelfs altyd zyn vriendin.

DORVAL.

Dan hoop ik op uw hulp.

MARTON.

Daar ſta ik u voor in:
Met al myn hart.

DORVAL.

Ik moet vooraf verzekerd weezen
Of ook Angelica...

MARTON.

Gy hebt des niets te vreezen;
Ja zelfs Valerius....

DORVAL.

Ik zal hem ſpreeken gaan.

MAR-

Digitized by Google

MARTON, *glimlachende.*

Wilt gy thans met één' slag twee vliegen tevens slaan,
Ga dan by Delancour, daar zult gy hem ontmoeten.

DORVAL.

Valerius?

MARTON.

ô Ja.

DORVAL.

Wel, 'k ga hem dan begroeten.

MARTON.

Wacht, wacht, wilt gy dat ik u aan ga dienen?

DORVAL.

Neen,
Dat zal niet noodig zyn.

MARTON.

Mynheer het heeft zyn reên.

DORVAL.

By vreemden, maar zal ik myn' Broeder laaten zeggen
Dat ik hem wensch te zien?

MARTON.

'k Weet dat niet uit te leggen! —
Uw' Broeder!

DORVAL.

Ja.

MARTON.

Wie dan?

DORVAL.

Weet gy niet van 't geval?

MARTON.

ô Neen Mynheer, ik weet niet wat ik denken zal.

DORVAL.

Geen zwaarigheid Marton, daarna zult ge alles hooren.
(*Hy gaat in het vertrek van Delancour*)

MARTON.

Wat meent hy daar toch meê! het komt my vreemd te vooren!

Digitized by Google

DERDE TOONEEL.

MARTON, GERONTES.

GERONTES, *uit zyn kamer komende, richt zyn stem derwaards.*

Ik zeg u blyf daar; ô deez' brief wordt ligt besteld: —— Nu blyf dan: — 'k wil het zo; —— 'k moet altyd met geweld.

(*Hy keert zig om.*)

Marton!

MARTON.

Mynheer!

GERONTES.

Ga zien of ge ook een' knecht kunt vinden; Hy brenge aan d' eenigsten van all' myn fraaije vrinden Dien ik bemin, deez' brief. —— Vertrek op 't oogenblik.

(*Zig naar zyn vertrek keerende.*)

De onnozele Picard! hy sterft byna van schrik; Hy gaat nog kreupel: 'k wil dat hy zig eerst herstelle En niet vermoeije, op dat ik hem niet erger kwelle. ——

(*Tegen Marton.*)

Waar wacht gy na?

MARTON.

Maar weet ....

GERONTES.

Maak voort.

MARTON.

Heer! —— Dorval! —

GERONTES, *haastig.*

Ja By Dorval.

MARTON.

Hy is hier.

GERONTES.

Wie?

MAR-

Digitized by Google

MARTON.
Dorval.
GERONTES.
Waar?
MARTON.
Hier.
GERONTES.
'k Sta
Gelyk verſtomd, Marton, is Dorval hier! kan 't weezen!
MARTON.
Ja.
GERONTES.
Waar is hy dan? gy hebt myn haat te vreezen
Indien gy 't niet ontdekt.
MARTON.
By Delancour Mynheer.
GERONTES, *moeijelyk.*
By Delancour! —— hoe nu! —— ja, Dorval is niet meêr
Die ik hem dacht te zyn: — ik zie thans zyn gebreken.
Hoe! — hy by Delancour! nu is 't my klaar gebleeken.
'k Begryp thans alles. — Ga, zeg Dorval — neen blyf ſtaan;
Ik wil niet dat ge in dat gehaat vertrek zult gaan; ——
Indien ge uw voeten ooit daar in zet, zal ik toonen
Dat ik my wreeken kan, en moedwil weet te loonen.
Roep 't volk van Delancour, — die ſnoode! — neen doe
't niet.
Ja ga 'er tog Marton. —— Indien myn oog hem ziet, ——
Maar dat hy kome, ik zal —— wel nu? ——
MARTON.
Moet ik vertrekken,
Of moet ik blyven?
GERONTES.
Vrees myn gramſchap op te wekken.
(*Marton gaat in 't vertrek van Gerontes.*)

Digitized by Google

VIERDE TOONEEL.

GERONTES.

Ja ja, dat is 't gewis; had Dorval reeds voorzien,
Wat nu gebeurt, en wat nog verder moet geschien;
In welk een' afgrond deze onzinnige is gesmeeten, ——
Hy wist zulks reeds, en ik, ik zou het nog niet weeten
Indien Picard het my niet had verteld: —— hoewel,
Dat is het zelfde, —— ik ben thans achter 't gantsche spel.
Ja, Dorval vreest zig door het huwlyk te verbinden
Aan Delancour's geslacht, maar waren wy geen vrinden?
Waarom 't my niet gezegd? —— ik had zyn wensch voldaen: ——
Waarom tog sprak hy niet? heeft hy 't op my gelaên?
Of zal hy zeggen dat myn drift —— onnutte klagten: ——
Waar' hy gebleeven, slechts een weinig willen wachten,
Myn toorn was ligt bedaard, en hy had onbevreesd,
Zig kunnen uiten, dus had alles wél geweest. ——
Onwaardige! onbedachte! —— in hoe veele eislykheden
Hebt gy u zelv' gebragt! —— ik haat u, en met reden. ——
ô Schandlyke ondeugd! —— gy hebt al uw goed, uwe eer,
Het misdryf toegewyd! —— 'k beminde u, ja, hoe zeer
My zulks thans smart; ik heb uw deugd te hoog verheeven,
Geveinsde en snoode Neef! ik zal u overgeeven
Aan uwe dwaasheid, u verbannen uit myn hart. ——
Vertrek van hier, ondankbre! —— en ondervind wat smart
Ge u zelven hebt verwekt. —— Maar waar zal hy belanden? ——
Wat raakt dat my, hy zelf is oorzaak van zyn schanden;
Ik denk 'er niet meer aan; zyn zuster is 't alleen
Daar 'k thans belang in neem; 'k zal al myn zorg besteên
Voor haar geluk: dat zal my zeker niet berouwen. ——
Ja, Dorval is myn vriend, en Dorval zal haar trouwen;
Ik zal haar huwlyks goed herstellen; boven dien,
Schenk ik hem al myn schat; —— ja, alles. —— men zal zien
Dat ik geen zot ben, 'k zal die schuld heeft laaten lyden;
Maar de arme onnozelheid, de onschuldige bevryden.

VYF-

Digitized by Google

VYFDE TOONEEL.

GERONTES, DELANCOUR.

DELANCOUR, *zig, zeer ontſteld, aan de voeten van Gerontes werpende.*

Helaas! myn Oom! ik bid, hoor my één oogenblik!

GERONTES, *achteruit treedende.*

Sta op; — wat wilt ge?

DELANCOUR, *als vooren.*

Ach! kan ik, zonder doodſche ſchrik,
U melden, — zie ei zie myn droeve traanen vlieten;
Hoor my! om 's Hemels wil, doe my die gunst genieten!

GERONTES, *een weinig ontroerd, echter ſteeds toornig.*

Ik zeg nog eens, ſta op.

DELANCOUR.

Gy immers zult myn ſmart
My niet verwyten; neen uw edelmoedig hart,
Zal my niet haaten; gy, gy zult my niet begeeven
Om dat ik, ſchoon uit liefde, een misdaad heb bedreeven,
Die my rampzalig maakt: 'k ben van myn ſchuld bewust;
'k Ontſloeg my van uw' raad, ik dwaalde, ik was gerust,
Verwaarloosde onbedacht uw vaderlyke zorgen,
Uw tederheden, die gy nimmer hield verborgen:
Nogthans in naam van 't bloed, dat u met my vereent,
Laat u beweegen Oom! zo gy geen hulp verleent —
Ach! doe my niet vergaan! —

GERONTES, *van tyd tot tyd bewogen wordende, veegt de traanen van zyne oogen, maar wendt zig van Delancour af, om dat deze zulks niet zal bemerken, en zegt.*

Gy durft nog —

DELANCOUR.

All' myn zinnen
Zyn thans op u gevest; breng u myn lot te binnen! —

Digitized by Google

't Is echter de eislykheid daarvan niet, die myn hart
Der wanhoope overgeeft; ô neen, myn felſte ſmart,
Spruit ſlegts uit een gevoel 't geene ik u wel durf noemen,
Daar 't u wer waardig is; — 't is de eer; — kunt gy het doemen?
Gedoog niet dat uw neef zou bloozen om zyn ſchand!
Och! ſchenk my het geluk: ik hoop het van uw hand;
Maak dat ik als een' man van eer my kan gedraagen,
Meer verg ik niet; myn vrouw, die thans niet doet dan klaagen,
Zal nevens my haar lot geduldig ondergaan:
Wy zullen zaam 't gebrek, de elenden wederſtaan,
Als wy tot onzen troost uw deugden ons vertoonen;
Als onze harten u, ſchoon zuchtende, beloonen;
Als wy herdenken dat gy zorgde voor onze eer; (heer! —
Ten vader ſtrekte aan 't kroost uws broeders; — ach Myn-

GERONTES.

ô Ongelukkige en ſtrafwaarde! aan hoeveel plaagen
Staat gy niet bloot! helaas! wat zyt gy te beklaagen! —
Ja, gy verdiende — ik ben een domkop in de daad;
Een ſoort van dweeper, daar myn hart van meêly ſlaat
Voor een ondankbren, 't bloed ſpreekt voor zyn ſpoorlooshe- (den.
Sta op geveinsde, ik zal ondanks uw ſlechte zeden,
En uw gehaat gedrag, al uwe ſchuld voldoen;
Schoon 'k u misſchien bederf.

DELANCOUR, *verrukt.*

Ach wil zulks niet vermoên,
Myn waardige Oom: dat zult gy nimmer zien gebeuren:
'k Zal maaken dat gy myn gedrag ſteeds goed zult keuren;
Ja 'k ſta u daarvoor in.

GERONTES.

Helaas! welk een gedrag!
Dat van een' onbeſuisde een hersſenlooze! ik zag
Nooit zotter, dan 't gedrag eens mans, vooringenomen
Met een geveinsde vrouw, om wie hy 't all' moet ſchromen;
Met een Coquette, een valſche, aan wie hy zig verbindt,

Ter-

Digitized by Google

Terwyl hy zyn geluk in zyn verneedring vindt

DELANCOUR, *levendig.*

Ik zweer u, 't is geenzins haar fchuld, wil zulks niet denken:
Gykent myn vrouw niet Oom, men moet haare eer niet krenken.

GERONTES, *haastig.*

Hoe! gy verdeedigt haar! gy liegt my listig voor!
Ik waarfchouw u, fchoon ik uw bidden gaf gehoor,
Ik zal, ter oorzaak van uw vrouw, myn woord weer breeken;
Ja ja, 'k herroep het reeds, 'k laat u in 't onheil fteeken;
Gy zult niets hebben, neen, uw vrouw — 'k wil haar niet zien:
Ik kan haar byzyn niet verdraagen.

DELANCOUR.

Kan 't gefchiên!
Och Oom! gy moordt my 't hart, uw taal zal my doen fterven.
O Hemel zal ik ook uw byftand moeten derven! —
'k Ben ongelukkig!

ZESDE TOONEEL.

De voorigen. Mev. DELANCOUR.

Mev. DELANCOUR.

Ach! indien gy denkt Mynheer,
Dat ik 't beweegrad ben, van 't geene, ondanks myne eer,
Uw' Neef gebeurt, dan is 't rechtvaardig dat ik lyde,
Dat my uw hand verlaate en Delancour bevryde.
De diepe onweetendheid waarin ik my bevond,
Zelfs tot dit oogenblik, lag daar toe dan den grond.
Ach! dat ze uw oog behaagde, om dus myn fchuld te boeten.
Jong, onërvaaren, zag 'k een minnaar aan myn voeten,
Dien ik oprecht beminde; ik liet my leiden, ja,
Geftreeld door 's waereldspracht, volgde ik een voorbeeld na
Dat my bedorven heeft. Ik fleet vernoegde dagen;
Verbief me op myn geluk; myn lot kon my behaagen; —
Maar 'k fchyn misdaadig; — dit, dit is genoeg Mynheer;
En op dat eens het lot myns mans in heil verkeer',
Hy uwen byftand moog' verwerven, zal ik toonen,

Digitized by Google

Dat ik myn eigen hart niet verder wil verſchoonen.
Ik onderwerp my dus aan uw gevreesd verdrag;
Ik zal me al zuchtende uit zyne armen rukken: — ach! —
Ja 'k zal te vreden zyn', en hoopen op myn ſterven.
'k ſmeek echter om één gunst! ei doe my die verwerven!
Haat my niet verder, maar verſchoon myn dwaaze jeugd;
Myn ſexe; al 't zwak eens mans, wiens onbeſproken deugd;
Wiens liefde te onbedacht....

GERONTES.

Denkt gy my te bedriegen
Mevrouw? — ik ben zo ligt niet in den ſlaap te wiegen.

Mev. DELANCOUR.

ô Hemel! heb ik dan geen hulp in myne elend!
Ach, waarde Delancour! myn hart is u bekend;
'k Heb u verlooren! — 'k ſterf.

(*Zy valt in een' armſtoel: Delancour ſchiet toe om haar te helpen.*)

GERONTES, *verſchrikt en bewogen.*

Hé! — Volk! — Marton! — kan 't weezen! —
Maak voort! maak voort! — Marton! — dit voorval doet (my vreezen:
Marton! Marton!

ZEVENDE TOONEEL.

De voorigen, MARTON.

MARTON.

Mynheer!

GERONTES, *haaſtig.*

Zie dan wat hier geſchiedt:
Toe, help! — en haaſtig wat; — Marton zo langzaam niet.

MARTON.

Mevrouw wat deert u?

GERONTES, *haar een flesje gevende.*

Daar, dat zal haar wat verſterken,

(*tegen Delancour.*)

Wel nu? — hoe is 't?

DE-

Digitized by Google

DELANCOUR.

Och, Oom!

GERONTES, *op een droevigen toon tegen Mev. Delancour.*

Kunt gy geen baat bemerken?

Mev. DELANCOUR, *zig langzaam opheurende.*

Gy zyt te goed, Mynheer! dan dat ge u over my
Bekomren zoudt; ik bid laat my myn zwakheid vry.
't Is thans myn hart dat spreekt, ik zal my overmannen,
Ik zal vertrekken, all' myn krachten zamen spannen,
Om myn rampzalig lot te draagen met geduld.

(*Gerontes vertoont zig zeer ontroerd, doch spreekt niet.*)

DELANCOUR, *droevig.*

Ach! moet ik vreezen Oom, dat gy verdraagen zult....

GERONTES, *haastig.*

Gy, zwyg.

(*Tegen Mev. Delancour op een norschen toon.*)

Blyf met uw' man in huis, volg myn bevelen.

Mev. DELANCOUR.

Mynheer.

DELANCOUR, *met vervoering.*

Ach, dierbaare Oom! 'k mag in uw gunst dan deelen!

GERONTES, *ernstig, doch zonder drift, hen beiden by de hand neemende.*

Hoor; al myn goed was niet voor my; want na myn' dood
Had gy 't gevonden; thans eet gy het op; —— hoe groot
De bron ook zy, zy raakt (laat dit u niet ontschieten)
In 't einde eens uitgeput: indien uw zielverdrieten
U niet verpligten, tot de erkentnis, dat dan de eer
U evenwel verbind'!....

Mev. DELANCOUR.

Wat zyt gy goed mynheer! ——

DELANCOUR

Och! uw mildaadigheid!....

GERONTES.

Laat dit niet hooger komen,
't Is reeds genoeg.

Digitized by Google

MARTON.

Mynheer! 'k heb met vermaak vernomen....

GERONTES.

Zwyg babbelaarster, zwyg.

MARTON.

Maar gy zyt in den kring
Van wel te doen, mynheer, daar elk reeds iets ontving,
Zult ge ook Angelica, zy kon u steeds behaagen,
De blyken van uw gunst, zou 'k hoopen, weg doen draagen.

GERONTES.

Dat 's waar; waar is zy thans?

MARTON.

Niet ver van hier, zy zal...

GERONTES.

Haar minnaar waar is die?

MARTON.

Haar minnaar! —— welk geval!

GERONTES.

Ja ja, is hy nog boos, en wil hy om die reden,
My nu niet zien? ik stel in 't kort hem ligt te vreden;
Of is hy weg gegaan?

MARTON.

Mynheer! —— haar minnaar! —— hoe! ——

GERONTES.

Ja, dat zy komen, ga ik ben uw talmen moê.

MARTON.

Zy met haar' minnaar?

GERONTES.

Ja, moet gy my weêr verstooren?
Zy met haar' minnaar; deed ik zulks niet duidlyk hooren?

MARTON.

Goed, goed, aanstonds Mynheer, aanstonds zult gy hen zien.
(*Zy roept aan de deur.*)
Kom, kom Mynheer! gy kunt al uw verdriet ontvliên:
Mejuffrouw, kom; gy moet uw vrees ter zyde stellen,
Gy kunt gelukkig zyn, wil u niet verder kwellen.

AGT.

Digitized by Google

AGTSTE TOONEEL.

De voorigen, VALERIUS, ANGELICA, DORVAL.

GERONTES, *op Valerius wyzende.*

Hoe! wat wil deze?

MARTON.

't Is de minnaar van uw nicht,
Met zyn' getuige.

GERONTES, *tegen Angelica.*

Kom tog nader.

ANGELICA. *Zy nadert bevende, en zegt tegen Mev. Delancour.*

'k Ben verpligt
Myn zuster, u in ernst vergifnis af te smeeken.

MARTON.

Ik ook Mevrouw, daar ons uw goedheid is gebleeken.

GERONTES, *tegen Dorval.*

Nu kom dan hier, Mynheer de minnaar! of zyt gy
Nog moeilyk? spreek, zult gy niet komen?

DORVAL.

Meent gy my?

GERONTES.

Gewis.

DORVAL.

Ei kom Mynheer, gy moogt my wel vergeeten:
Ik ben getuige.

GERONTES.

Hoe! getuige!

DORVAL.

Wel te weeten:
Zie daar het groot geheim; had gy my toegestaan
Te spreeken, 'k had voorlang aan mynen pligt voldaan.

GERONTES.

Wat! wat geheim?

(Te-

Digitized by Google

(*Tegen Angelica.*)

Geheim! geheim! wat wil dat zeggen?
Men dient my dat geheim wat nader uit te leggen:
Ik weet van geen geheim.

DORVAL, *ernſtig.*

Hoor dan naar my, myn vriend.
Gy kent Valerius en weet wat hy verdient;
Hy wist den toeſtand van dit huis, is des gekomen
En heeft de redding van uw' Neef op zig genomen.
Bood hem zyn beurs en goed, denk welk een groot beſtaan!
Nogthans, de deugd alleen, drong hem daartoe niet aan:
Maar ook de zuivre liefde aan uwe Nicht gezwooren,
Hy kan haar teder hart, zy kon zyn oog bekooren:
Hy is bereid om haar zelfs zonder huwlyksgoed,
Te trouwen, daar hy haar nog een verzeekring doet
Van eene *Douarie* die, kan zy 't beter hoopen,
Tien duizend Livres, of daar boven, zal beloopen.
'k Weet dat ge eene edele daad, altoos ten hoogſten acht.
Ik heb hem aangeſpoord, hem op deez' plaats gebragt;
Ja zelfs beloofd hem aan uw goedheid voor te draagen.

GERONTES, *toornig tegen Angelica.*

Hoe! gy waart onverloofd! het kan u dus behaagen
Dat gy my ſnood bedriegt! ik zal 't niet dulden, neen
Ik zal 't niet dulden, 'k zal uw buitenſpoorigheên,
Uw huichlaary en list, wel naar verdienſten ſtraffen.
U en dien andren loon, my zelven wraak verſchaffen.

ANGELICA.

Ach! waardige Oom! ——

VALERIUS, *op een nederigen toon.*

Myn heer!...

DELANCOUR.

Gy zyt zo goed myn vriend!

Mev. DELANCOUR.

En zo weldaadig!

MAR.

Digitized by Google

MARTON.

Ja, myn Meester! gy verdient
Dat elk uw braafheid roeme: ei ſtaak dan tog uw dreigen!

GERONTES.

Vervloekt zy het gebrek aan myn character eigen.
Ik kan myn toorn, ondanks de hoon die my geſchied,
Niet ſtaande houden, dit veróorzaakt my verdriet;
Ja 'k ſchaam my myn gedrag; ik moest gantsch anders leeven,
En zou my zelv' een ſlag in 't aanzicht kunnen geeven.
(*Zy vallen allen aan zyne voeten.*)

ANGELICA.

Myn Oom!

VALERIUS.

Ik bid, Myn heer!

DELANCOUR.

Uw hart bemint geen wraak.

GERONTES.

Zwyg allen zeg ik u, ik weet voortaan myn zaak. ——
't Is of 'er joost meê ſpeelt: —— wel laat hy haar dan trouwen.

MARTON.

Maar zonder huwlyksgoed? —— zou zulks u niet berouwen?

GERONTES, *haastig tegen Marton.*

Hoe! zonder huwlyksgoed! — ik! ik myn waarde Nicht
Dus van my zenden? ——— neen, Gerontes kent zyn pligt.
Ben ik niet ryk genoeg, kan ik met myn vermogen
Wel immer beter doen dan bitt're traanen droogen?
Dan ongelukkigen ontrukken aan den nood?
Dan vrienden weldoen? — neen myn hart was nimmer ſnood.
Ik ken Valerius, de daad door hem bedreeven,
Eischt myne erkentenis, 'k zal die te kennen geeven:
Hy zal de bruidſchat, en de ſom door my beloofd,
Daar nevens hebben: al myn gramſchap is gedoofd.

VALERIUS.

Wat goedheid! hemel!

ANGELICA.

Och wat eedle gunſt bewyzen!

Mev.

Mev. DELANCOUR.

Wat hart!

DELANCOUR.

Wat voorbeeld!

MARTON.

Wie zon zulk een mensch niet pryzen!

DORVAL.

Wat een beminlyk vriend!

(*Zy allen omringen hem, en overladen hem met liefkoozingen*)

GERONTES, *tracht 'er zig van te ontdoen en roept zeer ſterk.*

Het is genoeg! —— niet meer! ——

Ik zeg u 't is genoeg! —— Picard! Picard!

NEGENDE TOONEEL.

De voorigen, PICARD.

PICARD.

Mynheer!

GERONTES.

Deze allen zullen thans aan mynen tafel eeten.

Gy kent uw pligt, Picard?

PICARD.

Ik zal dien niet vergeeten.

(*Hy vertrekt.*)

GERONTES.

Wat ben ik in myn ſchik! wat is myn hart verheugd!

Doch trouwens, dit is 't loon van 't oefenen der deugd. ——

Kom Dorval, hebt gy moed om nog een kans te waagen?

Van alles kan het ſpel my op den duur behaagen.

Einde van het derde of laatſte Bedryf.

DRUKFEILEN.

Bladz: 47 reg. 1 ſtaat *verlaagt*, lees, *verlangt.*

—— 52 —— 3 van ond: *breid*, —— *bereid.*

Digitized by Google

Digitized by Google

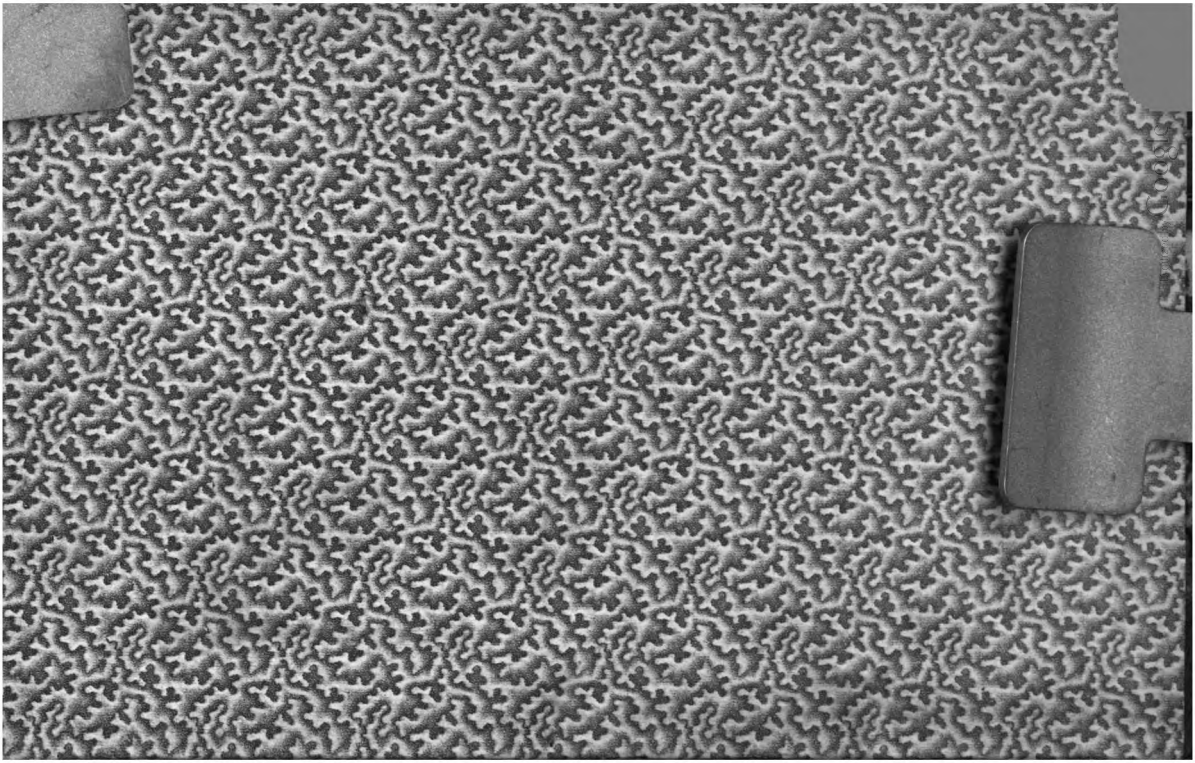

Digitized by Google